

Waar brandt de lamp?

Binnen de Europese Unie timmert men ijverig voort aan de liberalisering van de economische markten. Zo wil de Europese Commissie één van de laatste monopoliseerde marktsectoren openbreken en er de concurrentie vrij spel geven: de energiesektor. Konkreet houdt dat in dat de nauw aan de Franse Suez-holding verbonden onderneming Electrabel haar Belgisch kwasi-monopolie inzake elektriciteitsproductie dreigt te verliezen. Dat die evolutie gevolgen zal hebben voor de Belgische consumptie, spreekt voor zich. Electrabel blijft niet bij de pakken en tracht haar positie op de Belgische markt te verzekeren. Maar de (Leuvense) konsument is waakzaam.

Binnen de elektriciteitsmarkt kan men drie verschillende functies onderscheiden: de productie van elektriciteit, het transport van de elektriciteit en de distributie ervan. De eerste twee functies zijn grotendeels in handen van Electrabel. Dit priveebedrijf valt via Tractebel en de Generale onder de Franse Suez-holding. Met haar zeven kerncentrales en zeventendertig brandstofgestookte elektriciteitscentrales produceert Electrabel twee-ennegentig procent van de Belgische stroom. Het transport is volledig in haar handen. De distributie van elektriciteit is een wettelijk monopolie van de gemeenten. Dit kan op twee wijzen. Ofwel doen de gemeenten het zelf, en spreekt men van een zuivere interkommunale (ZI), ofwel werkt men samen met een partner uit de privésector, en spreekt men van een gemengde interkommunale (GI). Deze privépartner is in de praktijk altijd Electrabel.

Iverlek is de GI die ondermeer de regio Leuven van elektriciteit voorziet. Deze sa- op de dienstenmarkten voor ondermeer aardgas, kabeldistributie en water. Al deze bedrijvigheid samen brengt Electrabel en haar Franse moederholding een aardige stuiver op. Het boekjaar 1995 werd afgesloten met een winst van 28,8 miljard. De opbrengst uit de verkoop van elektriciteit bedroeg in 1994 honderdzeventien miljoen. Aan dit winstgevend monopolie dreigt dus een einde te komen.

Electrabel gaat echter in de tegenaanval en biedt de Vlaamse gemeenten een goedogend kontrakt aan. De elektriciteitsproducent geeft de Vlaamse gemeenten de kans om vijf procent van haar aandelen en bijhorende dividenden te verwerven onder voordelige voorwaarden. De gemeenten dienen dan ook als tegenprestatie zich kontraktueel te engageren om tot ver in de eenentwintigste eeuw Electrabelektriciteit te verdelen. Voor Leuven betekent dit een

verlenging van de GI Iverlek met bijhorende statutenwijziging die het Electrabelproduktiemonopolie bestendig tot 2020.

De stad Leuven dient 41.141 aandelen aan te kopen tegen zes- tot achtduizend frank per stuk. Daartegenover belooft Electrabel aan de studentenstad een financieel voordeel van zesendertig miljoen in het eerste jaar. Zeventien miljoen moet komen uit de dividenden, en de overige negentien miljoen bestaan uit uitgespaarde kosten, zoals het ondergronds brengen van de hoogspanningslijnen, die Electrabel op zich neemt.

Monopolie

Koen Moens van het comité 'Leuvenaars tegen Electrabel-Oplichting' spreekt echter van een "vergiftigd geschenk". "Het sifje van zesendertig miljoen is slechts een belofte voor het eerste jaar. Wat het financieel 'voordeel' is voor de komende jaren, is erg onzeker. Zo zijn verschillende uitgespaarde kosten die Electrabel op zich heeft genomen beperkt in tijd." Hij dringt er dan ook op aan dat de stad Leuven een financiële kasstronanalyse zou laten maken "om het echte rendement van deze investering voor de stad Leuven te berekenen."

"Ufslaprof ekonomie Aviel Verbruggen stelt na dergelijke analyse uitgevoerd op de GI Sibelgas — waar Electrabel dus mee in zetelt — dat dit rendement niet boven de vijf procent op de eigen middelen ligt. Daarom noemt hij het een slechte belegging die bovendien risikovol is," aldus nog Moens.

Het comité 'Leuvenaars tegen Electrabel-Oplichting' werd op 25 maart opgericht om "de bevolking te informeren over de nadelige gevolgen van deze operatie". Op 15 april hielden een dertigtal sympathisanten van het comité een "waakzaamheidsdemonstratie" aan het stadhuis. Ze hebben te zeggen tegen dit misleidend geschenk. "De Belgische konsument betaalt nu reeds de tweede duurste elektriciteitsrekening van Europa. Als de gemeenten met een GI nu toch de monopoliepositie van Electrabel bestendigen door het eksklusiviteitskontrakt te tekenen, sluiten zij deze mogelijkheid uit. De Leuvense gezinnen zullen opdraaien voor de rekening."

Greenpeace

Verder vrees het comité dat participeren in Electrabel binnenkort betekene mee opdraaien voor het nucleair passief. Hier wordt in de eerste plaats gedacht aan het kernafval, maar ook aan de enorme kosten die zullen komen éénmaal de kerncentrales zelf ontmanteld zullen worden. "Niets belet moederholding Tractebel om tegen de tijd dat deze grote facturen bijna

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven, liefst op diskette of via e-mail.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto. Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 regels van (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

beginnen te komen, de sappigste delen van Electrabel over te hevelen naar een zusterholding en een verarmd Electrabel met de passiva te laten zitten. De gemeenten-aandeelhouders en de overheid draaien dan op voor de rekening."

Ook Greenpeace reageert met een waarschuwend persbericht: "Een priveeproducent die ook grote winsten haalt uit de elektriciteitsdistributie, zal nooit werk maken van een ernstig beleid van Rationeel Energie Gebruik (REG)". De reeds aangehaalde onafhankelijke Ufsia-ekonom, Aviel Verbruggen, stelt daar bovenop nog enkele fundamentele vragen. Bij elektriciteitsrekeningen kan men spreken van een soort belastinginkomsten, of zoals men in het jargon spreekt van 'kwasi-taksen'. "Er is niets tegen taksen op het gebruik van elektriciteit om de verbruiker tot verstandig omgaan met energie aan te zetten", rede-neert prof Verbruggen. "Maar als het over taksen gaat, moeten de grenzen duidelijk worden getrokken. Dat is een soeverein recht van de overheid dat niet met privé-bedrijven mag gedeeld worden." Hij besluit dan ook door te stellen dat dit soeverein recht met de voeten wordt getreden in de GI's. Bovendien behoort het niet tot de opdracht van een gemeente om zich op glad, spekulatief ijs te wagen.

Katten

Duidelijk is dat dit 'kontrakt van de eeuw' omstrede is en een goed afgewogen beslissing vereist. Onvallend is dat Electrabel zetten. De gemeenten moeten de beslissing genomen hebben op ten laatste 30 april. Voor Leuven is de datum uitzonderlijk verplaatst tot 27 mei.

In Leuven zal de gemeenteraad van 27 mei de knoop doorhakken. Koen Moens en zijn comité pleiten dan ook dat hun stad enkele 'gezond-verstand'-minimumvereisten hanteert bij het nemen van dergelijke beslissingen met vergaande financiële gevolgen. Een tegenaanbod van een zuivere interkommunale vragen kan al verhelderend werken. Zo garandeert de ZI VEM in een recent bod gemaakt voor de stad Turnhout, een opbrengst van honderd miljoen frank meer dan wat Turnhout nu krijgt van de gezamenlijke interkommunales voor elektriciteit, gas en TV-distributie. En dit nadat alle kosten zijn afgetrokken. VEM is bereid om, een actief bod te doen voor de stad Leuven.

De bevoegde Leuvense schepen Carl Devlies viel uit de lucht toen Veto hem met deze recente Turnhoutse ontwikkeling konfronteerde. Turnhout is geen alleenstaand geval. De gemeente Boechout nam vorige week de beslissing om uit het Electrabel-kontrakt te stappen, en dit ondanks fel lobbywerk van Electrabel. De keuze van de Antwerpse gemeente is gebaseerd op een rendabiliteitsstudie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek. Schepen-Devlies van zijn kant bleef vaak over de vraag of er een onafhankelijk financieel expert zou aangevraagd worden. Even belangrijk is dat de stad Leuven zich niet niet onder tijdsdruk zal laten zetten door Electrabel. Of zoals Aviel Verbruggen het zo mooi stelt: "Het is een oude verkoperstruuk om haast te veinzen en zo katten in zakken te slijten."

Steven Schoorens

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 22
Nummer 29
29 april 1996

Ver. uitg.: Annemie Deckx

Hoofdredaktie: Bart Eeckhout
Redaktiesekretaris: Annemie Deckx

Redaktie: Kristof Braekeleire, Henk Dheedene, Marijn Graumans, Joris Janssens, Tom Michielsens, Peter Roelens

Doka: Jan-Frans Lemmens,
Joris Vandenhoutte

Medewerkers: Ann Bries, Filip De Keukeleere, Sabine Lefever, Peter Maertens, Bart Mollé, Frank Ribbens, Tijl Van Brabant, Yves Van Seters, Tom Vanthienen, Steven Schoorens

Layout en vormgeving: Annemie Deckx, Bart Eeckhout, Marijn Graumans, Peter Roelens, Natalie Vermimme

Dtp: Filip De Keukeleere, Yves De Muyter, Michaël Simonis, Hans Vandenaabeele
Spelling: Annemie Deckx, Frank Ribbens

Eindredaktie: Bart Eeckhout en Joris Vandenhoutte

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artos (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr;
buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
Iedere vrijdag namiddag om 15.00 u

Grand Café La Royale

Martelarenplein 6 - 3000 Leuven

tegenover het station

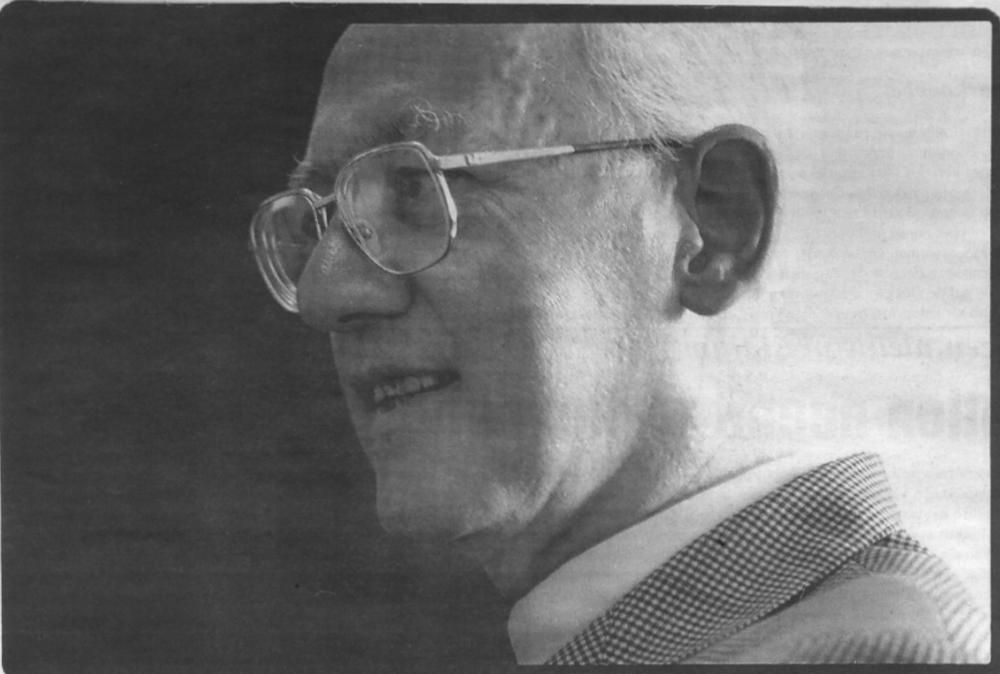
elke dag open van 7.30 tot 24.00
weekend 10.00 tot 24.00

ontbijt - kleine maaltijden - dranken - pannekoekeken enz.

Elke dag diverse (inter)nationale kranten en tijdschriften

advertentie

“Een universiteit zonder onderzoek is een klaslokaal”

Ik denk niet zwart-wit

(foto Jan-Frans Lemmens)

Dat professor Marcel Joniau deze week de nieuwe rektor van de Kulak zou worden, is nauwelijks een verrassing. Joniau, als hoogleraar gespecialiseerd in de organische chemie, was de enige kandidaat. Zijn loopbaan in de academische beleidsrangen is nochtans nog niet zo lang geleden gestart. In 1991 werd hij lid van de Onderzoeksraad, en sinds 1995 zetelt hij in het bureau van de raad. Als dusdanig kent hij wellicht zijn ‘broodheer’, rektor Oosterlinck erg goed. Veto sprak met de laatste rektor die er al van bij de Kulak-stichting in 1971 bij is over actualiteit en toekomst.

Marcel Joniau: «Ik voel veel voor de stelling van één van mijn voorgangers, wijlen professor van Cauwelaert, om een rektor eerder als herder dan als manager te zien. Wij zijn geen gevormde managers, dus moeten we onze kracht halen uit de bezieling van onze taak. Een herder is belangrijk om zijn schapen warm en ook wakker te houden voor de universiteit. Soms dommelen het personeel, zowel academisch als technisch, en ook de studenten in, en dan is het nodig dat er een nieuwe wind waait.»

Veto: In uw beleidsplan schrijft u dat u een studentvriendelijke universiteit wilt. Wat betekent dat concreet?

Joniau: «De studenten hebben aan de Kulak gekjakte organen om aan medebeheer te doen. Daar komen ze formeel gezien wel aan bod, maar ik denk dat als het daar bij blijft, dat niet genoeg is. Ik zou hen op een meer rechtstreekse manier willen betrekken, door ze bijvoorbeeld actief te betrekken in werkgroepen. We zouden bijvoorbeeld met een werkgroep rond vernieuwing van het onderwijs, of een werkgroep cultuur kunnen starten. Een rektor moet gevoelig zijn voor allerlei problematieken en daarom zijn tentakels uitwerpen.»

Veto: Vorige week is er heibel ontstaan over de uitspraak van rektor Oosterlinck in de pers, dat vijf professoren een onvoldoende gekregen hebben en daarom wellicht minder les zullen mogen geven.

Joniau: «De achtergrond van de hele zaak

is natuurlijk de zorg voor kwaliteit van het onderwijs. Dat begrijp ik volkomen. Maar het is een delicate zaak, zeker als je die zorg wil overbrengen op het grote publiek. Er is namelijk een verschil tussen het propageren van een politiek en het uitvoeren ervan. Misschien is het inderdaad wel noodzakelijk dat professoren die een onvoldoende kregen voor hun onderwijskwaliteiten, verplicht worden te ‘verhuizen’ en zich toe te spitsen op een andere opdracht. In het bedrijfsleven gebeurt dit trouwens ook, en op veel drastischere manier.»

«Volgens mij is onderwijs nog altijd de eerste functie van een universiteit. Onderzoek komt voor mij op de tweede plaats en dienstverlening op de derde plaats. Volgens mij vindt elke prof het bijzonder pijnlijk om zijn bijzonderste functie afgepakt te zien. Maar als het nodig is, kan dat inderdaad een gezonde beslissing zijn. Aan de andere universiteiten, die daarvoor niet in de pers gekomen zijn, worden ook zulke maatregelen genomen. Dat gebeurt op een heel delicate manier, want echt gebruikelijk is zoiets nog niet.»

Veto: Dus was de beslissing beter met iets minder tamtam aangekondigd?

Joniau: «Persoonlijk ben ik misschien inderdaad geneigd in die richting te denken, ja.»

Veto: Mogen wij uit de gereserveerdheid van uw antwoorden afleiden dat de uitspraak van de rektor als een schok is overgenomen in het academisch milieu?

Joniau: «Dat heeft inderdaad een klein beetje een schok veroorzaakt. Maar mocht dezelfde maatregel stilletjesaan doorgesijpeld zijn, dan zou dat men geduld hebben. Het resultaat wordt wel aanvaard, maar nu is het wel een beetje als een overrompeling aangekomen.»

Veto: Een andere uitspraak van rektor Oosterlinck die nogal wat stof deed opwaaien, was het pleiten voor een algemene toelatingsproef aan de universiteit. Ook uw voorganger, rektor Nachtergaele, heeft ooit in die richting balonnen opgelaten.

Joniau: «Zulke dingen moet je kunnen bespreken. Maar ik zou niet direkt geneigd zijn om zo’n uitspraak te doen. Toch zijn er een aantal argumenten die in die richting van zo’n voorstel pleiten. Neem nu de dis-

kussie over de toegang tot de medische studies. Men wil daar het aantal studenten limiteren, dus gaat men daar een selectie doorvoeren. Al weet ik niet hoe dat op een gezonde, adequate manier moet gebeuren. Iedereen, zelfs de mensen die in de desbetreffende commissie zitten, is het erover eens dat dergelijke toelatingsproef heel moeilijk is, moeilijker dan het kiezen voor een ingenieur.»

Veto: En toch wil men de proef volgend academiejahr al invoeren, zonder dat men een serieuze testperiode heeft doorgemaakt.

Joniau: «Ja, maar het resultaat zal dan ook navenant zijn. Maar je ziet dat de gemeenschap, zelfs voor een deel de studentengemeenschap, achter deze maatregel staat. En ik zie dit met argusogen gebeuren. Ik ben een wetenschapper, geen geneesheer, en ik zie hoe gebuilde geneeskundestudenten allemaal de wetenschappen gaan bevolken. En dan vraagt men als wetenschapper: waarom zij wel, en wij niet. Zo’n toelatingsproef brengt dus een waterval te weeg. En nu gaat het al zover dat men dat in het openbaar kan uitspreken. De uitspraak van de rektor komt er niet zomaar: Het is het gevoel van de hele maatschappij dat op die manier opborrelt.»

Veto: Als zo’n test voor geneeskunde al heel moeilijk ligt, dan is dat voor meer algemene richtingen toch bijna ondenkbaar om een adequate test op te stellen?

Joniau: «Dat weet ik niet. Voor geneeskunde heb je een soort vaardigheid nodig, een klunwen van intelligente en fysieke vaardigheden. En dat is verschrikkelijk moeilijk om te testen. Ik zou zelfs durven zeggen dat een kandidaat historicus veel beter kunt testen dan een geneesheer.»

«Binnen geneeskunde zie ik veel meer voor een proef na de eerste kandidatuur. Dan laat je de studenten toch nog een kans om het een jaar te proberen, en iedereen gelijke kansen te geven. Want wat men nu zal doen, is de sekundaire scholen penaliseren. Wat doe je bijvoorbeeld als je op biologie gaat selekteren, met de leerlingen die uit Latijn-Wiskunde komen en die niet zoveel biologie krijgen? Nochtans zijn die mensen onze beste studenten.»

Veto: Maar nu gebeurt de grootste selectie toch ook na het eerste jaar?

Joniau: «Als de maatschappij bijvoorbeeld bepaalt dat er maar een aantal doktoren mogen zijn, dan kunnen wij na het eerste jaar er een vast aantal doorlaten.»

Veto: Dan heb je toch een universiteit die puur markgericht werkt?

Joniau: «Dat is inderdaad een gevaar. Je moet langzaam op die evoluties inspelen. Je mag niet te hard van stapel lopen, want de vraag komt toch terug. De arbeidsmarkt evolueert volgens golfbewegingen. Kijk maar naar de huidige vraag naar ingenieurs.»

Veto: Er wordt wel eens gezegd dat de demokratiseringsgedachte aan de basis lag van de oprichting van de Kulak. Veel is er daar niet van terechtgekomen. De participatie van sociaal lagere klassen aan de Kulak is niet echt schitterend te noemen, zo blijkt uit een aantal studies.

Joniau: «In de beginjaren droomde men inderdaad van een Kulak van drie à vierduizend studenten. Nu zijn het er een kleine duizend. Je kan door universitaire instellingen te spreiden, de toeloot tot de universiteiten aantrekkelijker maken, maar het is gebleken dat je geen wonderen kan doen. In Leuven is de participatie van lagere klassen waarschijnlijk niet beter. Het blijft nog altijd moeilijk om die mensen aan bod te laten komen. Volgens mij begint demokratisering in de eerste plaats in de lagere en de middelbare school. Je moet in eerste instantie daar alle bevolkingsklassen kunnen motiveren om alle kansen te benutten. Demokratisering doe je niet tijdens de grote vakantie voor de eerste kandidatuur. Het is duidelijk geworden dat het niet volstaat om je in Kortrijk te komen vestigen, je deur open te zetten en te wachten tot de mensen binnen komen.»

Veto: Het nu van de kleine universiteiten worden wel eens ter discussie gesteld, zeker wat betreft de onderzoeksfunctie. Wat vindt u van de volgende uitspraak: «Dat je aan de kleine universiteiten onderzoek kan doen en doktoraten hebt, dat is toch je reinste onzin.»

Joniau: «Ik heb direkt de neiging om te zeggen dat zo’n uitspraak onzin is. Universitair onderwijs zonder onderzoek is onbestaande. Zo simpel is het.»

Veto: Deze uitspraak werd vorig jaar gedaan door rektor Oosterlinck in Veto.

Joniau: «Het is een foute uitspraak, tenzij de rektor bedoelde dat je een kleine universiteit laat bevolken met mensen die aan een grote universiteit residenten en daar hun onderzoek verrichten. Maar ik denk zelfs niet dat zoiets leefbaar is. Het is niet haalbaar dat de Kulak alleen onderwijs zou verstrekken, en geen onderzoek.»

Veto: Rektor Nachtergaele heeft zich tijdens zijn ambtsperiode eens van een Leuvense beslissing gedistantieerd door te zeggen dat er aan de Kortrijkse kampus geen kondoomautomaten konden komen. Denkt u ook in deze richting?

Joniau: «Oepsa, we zijn er. Ik voel veel voor de ideeën van kollega Nachtergaele, maar laat het me voorzichtigter zeggen dan het gezegd of geïnterpreteerd is geweest. Een kondoomautomaat zal het aidsprobleem niet oplossen, evenmin als een pleistertje een wonde geneest. Maar als er wonden zijn, zijn er natuurlijk pleistertjes nodig. Het ware mooi mocht er op de Kortrijkse kampus nooit een kondoomautomaat komen. **Veto:** Dus moet er enkel een komen als er iemand seropositief is aan de Kulak? Want u kunt toch de realiteit van losse relaties tussen jongeren niet ontkennen.»

Joniau: «Maar je moet oppletten met uiterlijk vertoon. Maar uiterlijk vertoon genereert gedragspatronen. Je kan een bepaald gedrag uitlokken. Ik geef een ander voorbeeld, dat misschien ongepast is. Er wordt tegenwoordig heel veel gepraat over homoseksualiteit. De percentages die je hoort vermoenen, dat loopt de spuitgaten uit. Dat is niet meer natuurlijk. Een mens is gevoelig voor zulke dingen. Ik zou bijna durven zeggen dat een mens homoseksueel wordt door erover te praten. Dat is trouwens ook met zelfdoding het geval.»

Veto: Dus is het beter om de taboes te laten bestaan?

Joniau: «Een paar gezonde taboes, dat is inderdaad niet slecht.»

Henk Dheedene
Bart Eeckhout

'Kieskeurig' laat weinig keuze

Het gebeurt wel eens vaker dat verkiezingen binnen een bepaalde kring een heel traditioneel verloop kennen. Dit jaar was het bij de Psychologische Kring niet anders. Net als vorig jaar was de opkomst van de stemlustigen vrij laag, en ook nu stelde er zich slechts één ernstige ploeg kandidaat. In tegenstelling tot vorig jaar droeg die niet de naam 'Ylias', maar wel 'Kieskeurig'. Beide ploegen was hetzelfde lot beschoren: ze werden verkozen.

Waar er vorig jaar geen lolploegen opkwamen, waren er dit jaar wel twee. De eerste heette 'Yrènes', en bestond voornamelijk uit jongedames uit de eerste en tweede licentie. De ploeg deed ice-tea en buideltasjes uit,

onder het motto 'Stem vrouw'. Hoewel de psychologiestudentenbevolking voornamelijk vrouwelijk is, was ze daar toch niet echt voor te vinden. De andere lolploeg, 'Trichotillomaan', haalde namelijk meer dan het dubbele aantal punten dan 'Yrènes'.

Haarknobbel

'Trichotillomaan' pakte immers uit met een heel originele campagne. De naam van de ploeg verwijst naar een ziekte, waarvan het slachtoffer zichzelf het haar uitrukt om het op te eten, waarna zich in de maag een haarknobbel vormt, die operatief verwijderd moet worden. Op tweeërlei wijs sloot de campagne zich daarbij aan. Om te beginnen gaf de ploeg — die voornamelijk bestond uit leden van het huidige presi-

dium — aan de ingang van het Psychologisch Instituut suikerspin weg als haarknobbels. Bovendien had ze vier eindejaarstudenten uit een kappersopleiding uitgenodigd, die gratis de hoofdbegroeiing van de psychologiestudent bijwerkten.

De campagne van de serieuze ploeg, 'Kieskeurig', stelde net iets minder voor. Een heel aantal van de geplande activiteiten vielen in het water. De leden wilden een bodypainter uitnodigen, die bij nader inzien nog tot het einde van de maand op een beurs in Duitsland moest zijn. De Sega-computer, die voor veel vertier had moeten zorgen, begaf het op het laatste moment. Het plan om een groepje te laten optreden moest men laten varen, omdat men op tijd geen groepje kon vinden.

Wel geslaagd waren een avond met ge-

(foto Joris Janssens)

spierde films in de Shrink, een speciale schotel in de Alma, een fuif plus vat en een gratis ontbijt. Verder waren er een heel aantal uitdeelakties, waarbij vooral de gratis kondooms veel aftrek (?) vonden.

Inhoudelijk baseert 'Kieskeurig' zich sterk op wat er het voorbije jaar door de Yliasploeg is gepresteerd. Men is het erover eens, dat dit jaar een hoogtepunt heeft betekend in de werking van de Psychologische Kring. Het sleutelwoord is volgens 'preses elect' Steven De Peuter dan ook 'konsolidering'. Hij is er zich van bewust dat dat woord vaak een gebrek aan inhoudelijke vernieuwing dient te kamoefleren, "maar de 'Kieskeurig'-ploeg bestaat vooral uit nieuwe krachten, die nog maar weinig ervaring hebben met de kringwerking. We willen een stabiele werking uitbouwen met deze nieuwe mensen en proberen om het nivo van vorig jaar te handhaven. Er was bijvoorbeeld het succesvolle Druk in Leuven, dat we willen uitbouwen tot een echte klassieker."

Kringlokaal

"Maar ook op onderwijsgebied is er heel wat vernieuwends gebeurd. We willen volgend jaar de verwezenlijkingen van dit jaar verder uitbouwen. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de nieuwe tesisprocedure, en het uitbouwen van de nieuwe richting arbeidspsychologie."

Een akuit probleem voor de pas verkozen ploeg wordt alleszins het vinden van een nieuw kringlokaal. De nieuwe, gezamenlijke bibliotheek van psychologie en pedagogie zal in de Dekenstraat liggen, waardoor de kringlokalen en de cursusdienst zullen moeten verhuizen. De Peuter: "Er zulke lokalen zijn voor een degelijke kringwerking uiteraard heel belangrijk. Men had ons eerst een plaats beloofd in de kelder van de nieuwe Alma 1, maar de verantwoordelijken kunnen zich hun beloften blijkbaar niet meer herinneren. We denken nu aan de kamers boven de Shrink, maar we zijn ook aan het praten met de dekaan."

Joris Janssens

Wina en Romania verkiezen nieuw presidium

Crapule Generation neemt fakkel over

De studenten van Wina, de kring van de informatici, wis- en natuurkundigen, en de Romanisten konden vorige week een nieuwe preses verkiezen. Terwijl het er bij de meeste kringen nog conservatief aan toe gaat — met stembriefjes dus — kozen de Winezen ervoor om hun naam waar te maken, wat neerkwam op stemmen per computer.

De studenten van Wina hadden niet al te veel keuze. 'The Next Generation' was de enige 'ernstige' ploeg die opkwam, met Roby Roels als kopman. Zonder concurrentie is de verleiding om het wat kalmpjes aan te doen natuurlijk groot. 'The Next Generation' kreeg dan ook soms het verwijt dat ze met weinig nieuwe programmapunten naar buiten kwamen. Activiteiten waren er anders wel, zoals een filmavond ge-

naamd 'Supercité', een kants, ontbijt op de kampus, een Vlaamse kermis en zelfs een heuse campagne voor Alma 3, met een oude lijnbus opgekalefaterd in flower power stijl. Van de 222 stemmen kregen ze er uiteindelijk 150, wat goed was voor 67 procent en de overwinning. De lolploeg 'Niet' haalde 117 stemmen binnen, wat voor de Winezen een gratis vat betekent.

Tesisjaar

Om preses te worden moet men vele opofferingen brengen. De nieuwe preses zit eigenlijk al in zijn laatste jaar, maar omdat hij wil doktoreren en de kans op een beurs voor volgend jaar klein is, koos hij ervoor om er nog een tesisjaar bij te nemen, gekoppeld aan de aangename taak van preses.

Sinds de verkiezingsuitslag al geen onverwachte verrassingen meer kon opleveren — met maar één ploeg is de spanning

er wel wat af — probeerde de presidiumploeg het dan maar op een andere manier. Wim Vanhoof en Nico Jacobs dokterden een systeem uit waardoor de kieslustigen zich konden uitleven met muis en computerscherm, in plaats van pen en papier. Het hoeft niet gezegd worden dat dit een zeer tijdrovende en 'weekendopslopende' bezigheid was. In elk geval zorgden ze zo wel voor een unicum in studentenland, en kunnen ze zelfs niet helemaal vergeleken worden met de laatste parlementsverkiezingen die al in enkele gemeenten elektronisch gebeurden. Deze laatste maakten immers gebruik van een soort kaartstelsysteem, wat heel duur is. Het tweetal bedacht een alternatief waarbij elke kiezer een diskette kreeg, en de computers geleend werden van de studenten. Uiteindelijk moesten ze zo enkel 2000 frank betalen voor de diskettes. Bijkomend voordeel van het stemmen per computer was dat de uitslag onmiddellijk na het afsluiten van de stemperiode bekend was. En die, zoals al eerder gezegd, zorgde voor geen verrassingen.

Crapules

Bij Romania pakten ze het nog op de traditionele manier aan, met stembriefjes dus. Ook hier was er maar een ernstige kandidaat, de ploeg 'Crapules de luxe', en een lolploeg 'Voor een klare kijk op het buitenland'. 'Crapules de luxe' had blijkbaar minder problemen dan de huidige presidiumploeg 'Le Cercle Vieux' vorig jaar, die eerst door een te lage opkomst het verste kworum niet haalde. De 'Crapules' haalden 141 voorkeurstemmen.

Sabine Lefever

Historiaverkiezingen slepen aan

Het oneindige verhaal

In onze reeks "Hoe word ik verkozen als preses van Historia zonder dat er eigenlijk valabele kandidaten zijn", vandaag deel twee : de eerste ronde.

In het eerste deel van dit drieluik (zie Veto 28) kon u al lezen hoe u verkiezingen kan saboteren. Resumeren we even: één geldige kandidaat trekt zich terug, een nieuwe kandidaat meldt zich met ploeg na de afsluiting van de inschrijvingen, wat eigenlijk niet kan maar oogluikend wordt toegestaan bij gebrek aan valabele kandidaten. Nieuwe ploeg voert campagne waarna ploeg ontploft — de ploeg heet toepasselijk 'obus' — en er een scheurlijst ontstaat die ook wil opkomen. Meer hoeft u niet te doen opdat het Neutraal Komitee (Neukom) de verkiezingen ongeldig verklaart en statutair verplicht wordt met kopstemmen te werken.

Vijfprocentnorm

Kopstemmen wil zeggen dat er op de stemformulieren waarop stemgerechtigde Historianen hun stem kunnen uitbrengen, er niet kan gestemd worden op ploegen maar enkel op individuele personen. Op de stippelijntjes vult u dus netjes en duidelijk leesbaar een naam van de persoon in die u voorkeur wegdraagt. Dit prachtige en zeer democratische systeem kon u vorige week donderdag in de praktijk bewonderen. Tussen elf en vijf kon men in de hal van L&W mensen naarstig papertjes in bussen zien steken onder het waakzame oog van het Neukom. Wie vijf procent van de stemmen behaalt (wat overeenkomt met 12 stemmen), wordt door het Neukom aan-

vaard als preseskandidaat. Dit is wat men in vakterminologie de eerste ronde noemt. Spijtig genoeg is de opkomst niet altijd groot en laat vooral tweede kan het wel eens afweten.

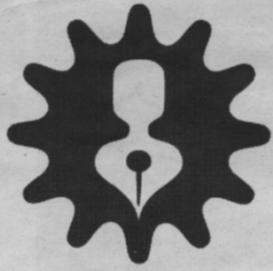
Wie vijf procent van de stemmen behaalt, krijgt dan de kans om zijn beleid te verdedigen op een verkiezingsdebat. Bij Historia vindt dat plaats op maandag 29 april. De zeer kritische Historiaan, die erom bekend staat de kandidaten tijdens het debat niet echt het vuur aan de schenen te leggen, zal zich dan een oordeel kunnen vellen over het vlees dat hij in zijn kuip heeft. Vervolgens zal hij na enkele dagen bezinning op donderdag 2 mei een definitieve beslissing maken. Dit wordt ook wel de tweede ronde genoemd. Bij de eerste ronde werd het duidelijk dat Jille Floridor en Franky Bostyn, respectievelijk ploeg Obus en de man die op de obus sloeg, met gekend gevolg, zonder probleem de vijfprocentnorm zouden halen. Bij gebrek aan enige concurrentie behaalden ze zonder moeite die norm. Hen wacht dan ook de zware taak enige klaarheid te scheppen bij de vertroebeelde Historiaan.

In het derde en laatste deel van onze reeks 'Hoe word ik verkozen als preses van Historia zonder dat er eigenlijk valabele kandidaten zijn', zullen wij u het debat en de tweede ronde aanbieden. Hopelijk wordt in ons derde deel duidelijk of er binnen Historia een debatkultuur bestaat en of de tweede ronde eindelijk uitsluitel zal brengen over deze Spielerei. Come and see next week.

Yves Van Seters

CAFE PASTA
D'ADARIO

WOLFFSTRAAT 21-23, 3000 LEUVEN, 01622 01 26

Veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

extra katern
maandag 29 april

Jaargang 22 - 1995-1996

WAT WIL REKTOR OOSTERLINCK?

De rektor

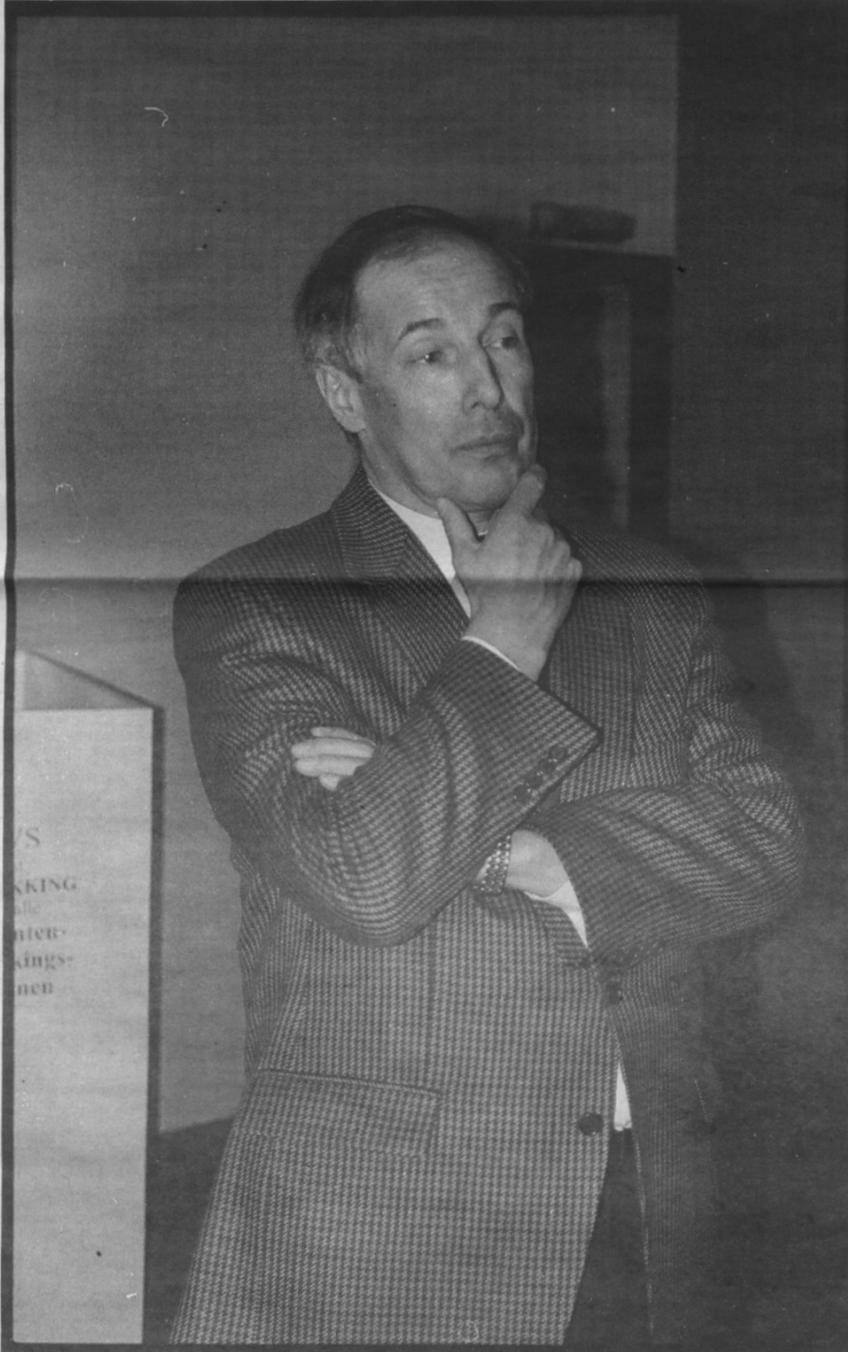
Het zag er naar uit dat rektor Oosterlinck zijn eerste jaar aan het hoofd van de KU Leuven zonder opvallende beleidsdaden zou afronden. Maar wie het rumoer van de laatste weken overschouwt, moet die indruk bijstellen. Eerst was er de 'versoepeling' van het ingangsexamen bij de burgies, vervolgens de proffenevaluatie en het toelatingsexamen. Stilaan begint zich een beeld te vormen van de stijl en de visie van rektor André Oosterlinck.

De stijl is die van de manager, niet van de herder, als we oud-Kulakrektor wijlen Frans Van Cauwelaert mogen parafraseren. De direkte aanpak, met licht autoritaire trekjes. Rektor Oosterlinck mag zich dan al graag een 'demokraat' noemen, hij slaagt er toch steeds in de gebruikelijke beleidsorganen het nakijken te geven met zijn openbaar aangekondigde "persoonlijke ideeën", of het nu gaat om proffenevaluatie of kondoomautomaten, over een "Foster Parents Plan voor studenten" of een algemene toelatingsproef. De rektor neemt zijn gesprekspartners graag op snelheid. Zowel in de numerus-clausus-kwestie bij de artsen, als bij het toelatingsexamen voor burgerlijk ingenieurs nam hij het voortouw en sloeg andere beleidsverantwoordelijken zowel binnen als buiten de unief met verstomming. Vanuit dit perspectief verbazen de giftige commentaren van de kollega-rectoren deze week in de pers allerminst.

De visie achter dat beleid hangt samen met de stijl. Wie er de toespraken van de rektor op naslaat en die koppelt aan enkele van zijn voorstellen, komt uit op een liberaal, economistische gedachtengang. Opvallend zijn bijvoorbeeld zijn herhaalde verwijzingen naar de negentiende eeuw, een periode waarin België een economische koppositie innam. Het was evenwel ook (en vooral) een periode van sociale ongelijkheid, een beetje vergelijkbaar met de waanstanden die zich nu in de naalatiërs in het Verre Oosten afspelen, maar dat hoort men nooit in de rektorale speeches.

Meer geld voor de (eigen) universiteit, betere contacten met de bedrijfswereld, liefdadigheid in plaats van een opwaardering van de sociale voorzieningen, een terugkerende hulde aan de Europese eenmaking... allemaal past het wel ergens in het plaatje van het economische perspectief van de rektor.

Wellicht wordt het beeld hier te scherp gesteld, maar ook het pleidooi van de rektor voor een algemeen toelatingsexamen kan zo begrepen worden, ook al zegt hijzelf dat het hem om de 'sociale dimensies' van het probleem gaat. Bekijk je het vanuit louter economisch perspectief, dan kan je er niet omheen dat niet geslaagde studenten geld kosten. Wie echter iets wil doen aan de slaagsijfers, kan beter werken aan een volwaardige studiekeuzebegeleiding (eventueel inclusief niet-bindende oriënteringsproef) en een verdere opwaardering van het monitoraat in eigen schoot. De vraag is daarbij of studeren een recht is voor iedereen of een voorrecht voor sommigen. Wat de studentenbeweging daarvan vindt, lees je op de volgende zes pagina's.

"Ik zou enkel een vrijblijvend oriënteringsexamen willen" (Rektorkandidaat Oosterlinck in Veto jg. 21, nr. 26)

"Ik wil een toelatingsexamen voor alle studenten" (Rektor Oosterlinck in Het Laatste Nieuws van 23/4/96)

"Ik wil een oriënteringsproef volgens het model Coens" (Rektor Oosterlinck in De Zevende Dag van 28/4/96)

De rektor staat alleen

Menigeen verslikte zich op dinsdagochtend 23 april in de kof-fie toen hij het gesprek van de Leuvense rektor Oosterlinck met Het Laatste Nieuws te lezen of te horen kreeg. Kameraploegen streken neer op de kampussen en vroegen elke student die zich bewoog welke vijf profren er volgens hem aan de deur gezet waren en wat zij vonden van een algemeen toelatingsexamen. Wat het doel was van de boude uitspraken moet de toekomst uitmaken, maar één zaak staat nu al vast: veel vrienden heeft de rektor met het interview niet gemaakt.

WAT WIL DE REKTOR?

"Ik ben resoluut voor," zo stelde rektor Oosterlinck wanneer hem in het interview gevraagd werd naar zijn mening over een algemeen toelatingsexamen. "Het zou heel wat leed besparen voor een aantal studenten die het universitair nivo duidelijk niet aankunnen." Studentenbeperking als democratisch maatregel voor een sociaal probleem. Leuven hoorde het in Keulen donderen.

Vooropleiding

Hoewel de uitspraken totaal onverwacht kwamen, hadden de studenten snel hun antwoord klaar. "Ten eerste is wat de rektor zegt een puur persoonlijk standpunt, en ten tweede een volkomen belachelijk standpunt," distantiëerde de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie Loko zich van de rektor. Voor de studentenbeweging is elke vorm van beperking uit den boze. Studeren is voor hen een recht: iedereen moet zich kunnen ontplooiën zoals hij dat zelf wenst. Bovendien vrezen de studenten dat er bij een toelatingsexamen per definitie onschuldige slachtoffers vallen. Het lijkt inderdaad erg moeilijk om een test te maken die met een minieme foutmarge aspirant-studenten met een behoorlijke slaagkans onderscheidt van de kanslozen. Zo'n test zou daarenboven onrechtvaardig zijn tegenover abiturienten die een zwakke vooropleiding achter de rug hebben. "Zolang men geen structurele verschillen aanbrengt in het middelbaar onderwijs om daar onderlinge niveauschillen tot op een aanvaardbaar peil te brengen is het onaanvaardbaar leerlingen aan een algemeen toelatingsexamen te onderwerpen", aldus nog

de Leuvense studenten.

Dat de studenten woedend zouden reageren op de uitspraken van de rektor lag in de lijn van de verwachtingen. Maar ook op hogere echelons binnen en buiten de Alma Mater werd er niet gelachen om de voorstellen van Oosterlinck. Het rektorat zag zich al snel genoodzaakt te benadrukken dat het hier ging om "een persoonlijk standpunt van de rektor", waarover niet noodzakelijk een consensus bestond aan de universiteit. Nochtans had de rektor iets van die strekking gesuggereerd toen hij in het interview melding maakte van een interne nota over het toelatingsexamen die onder de dekanen verspreid was en de goedkeuring van een aantal van hen veeleer droeg. "Nooit gezien," zo replikeerden enkele dekanen toen Veto hen vroeg hoe dat zat met die nota. Veel meer wilde men niet kwijt: "Het is evident dat er zaken zijn waar wij ons niet akkoord mee kunnen verklaren," aldus nog een dekaan, "maar het is niet gepast dat wij daar nu in het openbaar commentaar op geven."

Repressief

Dat het er binnenskamers bovenarms op zit, is evenwel zeker. "Een dwaas voorstel," zo luidde het harde oordeel van een hooggeplaatste bron. "Dit is geen universitair standpunt. De rektor doet die uitspraak volledig ten persoonlijke titel. In de hogere beleidsorganen van deze universiteit is dit voorstel nog nooit ten gronde besproken. Een dergelijke uitspraak is een grondige verschuiving in het academische beleid. Het is evident dat zoiets langs de gevestigde beleidsorganen moet passeren." Een meer gematigde bron hield het bij een "persoonlijke opwerping voor een probleem dat in een ruim kader moet gezien worden."

Het is niet de eerste keer dat de rektor deining veroorzaakt met zijn "persoonlijke ideeën". Men herinnert zich ongetwijfeld het Foster-Parents-Plan voor studenten en recent nog de voorstellen tot aanpassing van het ingangsexamen burgerlijk ingenieur. Werd alles tot dusver met de mantel der liefde bedekt, dan lijkt de rektor nu toch wel op erg zere tenen getrapt te hebben. Vooral het zo openlijk uitpakken met het stopzetten van de leeropdrachten van vijf professoren — dat stond te lezen in hetzelfde artikel (zie elders in dit blad) — kan wel eens een tactische blunder zijn. De verwarring en geruchtenmolens die vervolgens op gang kwamen, zorgden voor een schok in het professorenkorps, die niet licht verteerd werd. Vele profren begrepen niet waarom de rektor zo in het openbaar zijn academisch personeel desavoëerde.

Taboe

Maar ook buiten de eigen universiteit werd de boodschap van de rektor klaar en duidelijk ontvangen... en op verontwaardiging onthaald. In gesprekken met De Morgen en de Financieel Economische Tijd spanden kollega-rectoren Jacques Willems (RUG) en Els Witte (VUB) hun kritiek niet. "Er zullen altijd mensen zijn die een verkeerde keuze maken, maar dat is de prijs die ik bereid ben te betalen voor de vrije studiekeuze," aldus de Gentse rektor, die zich een radikaal tegenstander noemt van een voorafgaande proef. Rektor Witte ging nog verder: "Wij vinden het een repressief voorstel," aldus de VUB-rektor die verder stelde dat het de taak van het secundair onderwijs is de scholieren voor te bereiden op een geschikte studiekeuze.

Dat de confraters uit Gent en Brussel afwijzend zouden reageren was voorspelbaar. Het overkoepelend orgaan van de Vlaamse universiteiten VUir, waarin dus ook de KU Leuven zetelt, heeft zich altijd verzet tegen een studentenbeperking. Het ingangsexamen voor de eerste kan geneeskunde werd "slechts om uitzonderlijk zware rede-

Wat vindt ge van mijnen regenfrak?

foto Jan-Frans Lemmens

nen" aanvaard, luidens een VUir-nota hierover uit oktober 1995. Ook bij de bepaling van dat standpunt — tevoren had de VUir zich altijd uitgesproken tegen een ingangsexamen — was het de Leuvense rektor die de forsing voerde, niet tot ieders genoegen.

Hoog

Dat alles maakt dat de rektor tamelijk

Bart Eeckhout

Oriënteren of selekteren?

In de nota van de 'werkgroep toelatingsbeleid' van de onderwijsraad worden tien maatregelen voorgesteld om de instroom aan te passen.

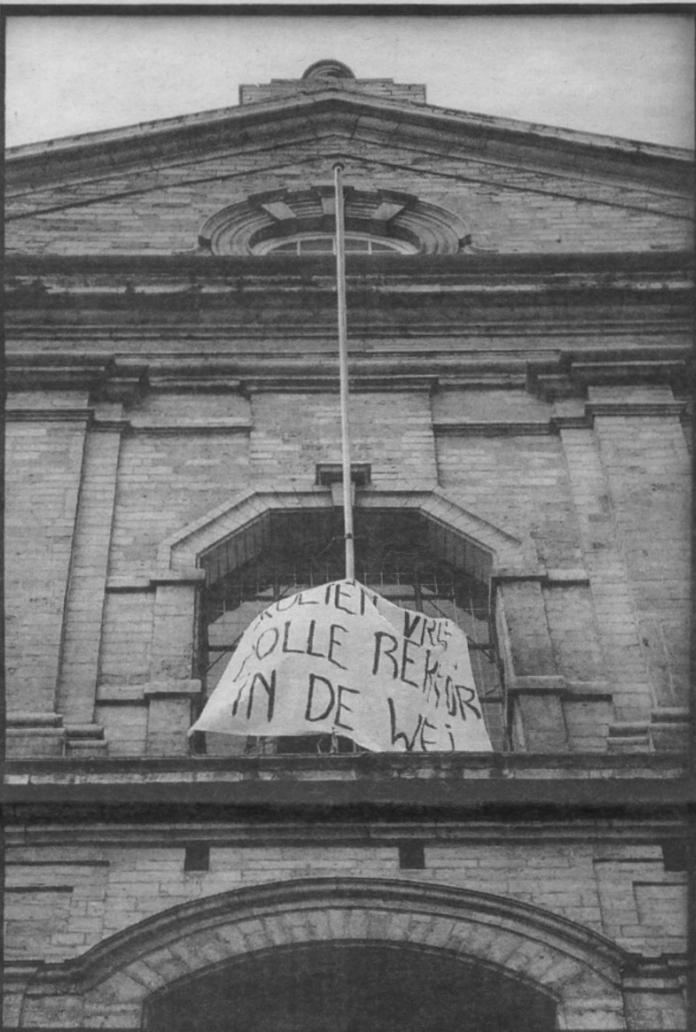
- 1. Verbetering van de studiekeuzebegeleiding:** naast een herwaardering van PMS en klasseraad, kan men de abiturienten ook beter informeren over de marktbehoeften (middels behoefte-onderzoek) en de specifieke vereisten voor een welbepaalde opleiding.
- 2. Een vrijblijvende oriëntatieproef voor eerste kan:** een niet-bindende test die peilt naar de mogelijkheden van alle abiturienten om hen toe te laten de studiekeuze beter te oriënteren.
- 3. Ontradingenkampagne:** op basis van bijvoorbeeld arbeidsmarktperspectieven kan men vrijblijvend afraden een bepaalde opleiding te volgen.
- 4. Toegangsbeperking op basis van de vooropleiding:** je wordt geweigerd op basis van je vakkenpakket in het secundair onderwijs, dat onvoldoende wordt geacht voor een hogere opleiding.
- 5. (Gewogen) Loting:** of je naar de unief mag, wordt bepaald door het noodlot, al dan niet een handje geholpen door een aantal criteria (geslacht, studieresultaten, ...)
- 6. Toelatingsexamen vóór de eerste kan:** iedereen doet mee aan een voorafgaand examen. Wie niet slaagt, komt niet op de unief.
- 7. Een propedeutisch kwadrimester:** drie maanden voorbereidende opleiding tussen secundair en universitair onderwijs, afgerond met een examen. Wie niet slaagt, komt niet op de unief.
- 8. Selectie na de eerste kan:** alleen als je ook slaagt in de bijkomende test ga je door naar het tweede jaar, anders word je 'georiënteerd' naar een andere opleiding.
- 9. Verbreding van de arbeidsperspectieven:** vermeerdering van het aantal uitstroommogelijkheden.
- 10. Geen bisjaar in eerste kan:** je mag je geen twee keer inschrijven voor het eerste jaar van een bepaalde opleiding.

(be)

Café De Flint
 P. Lissens & L. Lenoir - 01707108

De 'interne nota' over toelatingsbeleid

Niets nieuws onder de zon

Rektor is doller dan dol

(foto Jan-Frans Lemmens)

één van de meest verrassende passages in het inmiddels beruchte interview met rektor Oosterlinck in Het Laatste Nieuws van 23 april is ongetwijfeld die over het 'algemeen toelatingsexamen'. Hierover zegt de rektor: "Ik heb er een interne nota over geschreven, die al is voorgelegd aan de dekanen. En ik heb vastgesteld dat een aanzienlijk aantal dekanen het idee niet afwijst." Verbazing alom, niet in het minst bij de dekanen zelf, die geen weet hadden van zo'n nota. Enig zoekwerk leverde uiteindelijk toch het dokument op dat waarschijnlijk door de rektor werd bedoeld: een 'oriënterende nota van de onderwijsraad met betrekking tot het toegangsbeleid tot de universiteit.'

De belangrijkste vaststelling is wellicht dat er nergens in het bewuste dokument gepleit wordt voor een algemeen toelatingsexamen. Het betreft hier het eindverslag van de 'Werkgroep Toelatingsbeleid tot de universiteit' van maart 1996, waarin de problematiek van de instroom van studenten wordt geschetst en waarin alle mogelijke maatregelen worden genoemd die kunnen genomen worden om die instroom te "remedieren". Voor geen enkele maatregel wordt evenwel een voorkeur uitgesproken en dat was ook nooit de bedoeling van de werkgroep.

ling van de werkgroep. "De opdracht van de werkgroep was niet om een uitgewerkt standpunt van de onderwijsraad voor te bereiden, maar wel om een inventaris op te maken van argumenten die gehanteerd worden om ingrepen in de instroom in het universitair onderwijs te legitimeren of te verwerpen, vergezeld van varianten van oplossingen die voorgesteld worden.", zo staat in de inleiding van de nota te lezen.

Perfide

Hét argument om de vrije instroom te behouden, blijft de democratisering van het onderwijs, aldus de werkgroep: "Vanuit dit perspectief heeft iedereen het recht op het volgen van hoger onderwijs dat beantwoordt aan zijn capaciteiten en interesse. Dit betekent dat de kans tot het volgen van hoger onderwijs niet gekoppeld mag zijn aan sociale klasse of maatschappelijke positie, maar wel aan de intellectuele mogelijkheden van elk individu." Nochtans staat dit uitgangspunt van het huidige onderwijsbeleid fel ter discussie, zo wordt verder benadrukt. De democratiseringsgedachte ontstond vlak na de tweede wereldoorlog. De samenleving had er, gezien de economische expansie in West-Europa, alle belang bij om de sociale en financiële drempels voor het hoger onderwijs uit de weg te ruimen om aan de enorme vraag voor hogeschoolden te kunnen voldoen. Een

explosie van de instroom van het hoger onderwijs was er het gevolg van. Vandaag staat de economische situatie in West-Europa er heel wat minder rooskleurig voor. Her en der worden dan ook vragen gesteld bij de kostprijs van dat hoger onderwijs.

Het probleem van de kostprijs en efficiëntie van een massale participatie aan het hoger onderwijs is dan ook één van de meest aangehaalde argumenten om de instroom in te dijken, luidens de werkgroep. Het is ook een sleutelargument in de redenering van rektor Oosterlinck. De vraag hierbij is echter of onderwijs wel kan bekeken worden vanuit het strikt economische perspectief van de kosten-batenanalyse. "Hoe meet men de 'waarde' van persoonlijke vorming?", verwoordt de werkgroep de reserves van sommigen bij dit argument. VUB-rektor Els Witte stelt het in De Morgen iets krachtiger: "Ook het argument als zouden gebuise studenten handenvol geld kosten, is enigszins perfide. Het is fout om alles economisch te bekijken. Studenten hebben recht op een eerlijke kans, punt uit."

Motivatie

Andere argumenten worden vooral gebruikt in de discussie over de beperking van het aantal zorgverstrekkers. Zo zou de Europese kontekst — in al onze buurlanden bestaat er wel één of andere vorm van studentenbeperking in biomedische opleidingen — druk uitoefenen op de vrije toegang aan onze universiteiten. Ook zou het grote aantal artsen de kwaliteit van de gezondheidszorg in gevaar brengen en de kosten in de gezondheidszorg fel doen oplopen. Kort samengevat: meer artsen krijgen minder patiënten en dus minder praktijkopleiding en zouden bovendien geneigd zijn om sneller voor te schrijven of te onderzoeken. De studenten hebben deze redenering nooit helemaal aanvaard en hebben altijd betreurd dat de gezondheidszorg de besparingszwartepiet doorschoof naar het onderwijs. De legitimiteit van deze argumenten blijft hoedanook beperkt tot de biomedische sector, waar het hoger belang van de volksgezondheid kon worden ingeroepen.

Behalve argumenten van maatschappelijke aard worden er in de nota van de werkgroep ook onderwijstechnische argumenten aangehaald. Een instroombeperking zou verhelpen aan het aantal onrechtvaardig ongemotiveerde studiekeuzes. Sommige studenten doen maar wat, luidt de kritiek hier. Hierbij moet evenwel de vraag gesteld worden of een examen wel de meest geschikte manier is om dit probleem uit de wereld te helpen. Een beter oriënteringsbeleid — gecoördineerd vanuit een gehelwaarde PMS, zoals de studenten al sinds jaar en dag vragen — zou dit probleem wellicht veel beter opvangen. Studenten zouden in dat geval bruikbare informatie krijgen over hoe hun specifieke kwaliteiten het beste aan te wenden. En wie toch tegen het niet-bindende advies wil ingaan, bewijst meteen over de nodige motivatie te beschikken om een kans te maken in de gewenste opleiding.

Monitaraat

Ook zouden de grote aantallen studenten — en de daarmee gepaard gaande grote groepen — de kwaliteit van hun eigen onderwijs bedreigen. Professoren zijn volgens deze redenering door de omstandigheden gedwongen anoniem ex cathedra te doceren, terwijl er voor een individuele begeleiding weinig plaats is. Toch moet rekening gehouden worden met het feit dat meer studenten via het inschrijvingsgeld en de daaraan gekoppelde overheids subsidie (de eerste geldstroom) ook meer geld in het akademische la'tje brengen. Hierdoor komt er ruimte vrij om voldoende academisch personeel aan te werven om de grote groepen op te delen. De vraag is echter hoeveel profs bereid zijn om hun colleges vier keer in plaats van één keer te geven.

Tot slot wordt volgens de werkgroep ook de grote groep mislukkingen aange-

WAT WIL DE REKTOR?

grepen om de instroom te beperken.

Onderzoek wees uit dat ongeveer zes op tien studenten werkelijk een universitair diploma haalt. Bij slagen of mislukken speelt kennis uiteraard een grote rol. Minder kwantificeerbare factoren als kunde, inzet, persoonlijkheid, vooropleiding, sociale achtergrond — de steun die je al dan niet thuis krijgt bijvoorbeeld — en de eigenheid van het hoger onderwijs zijn daarbij echter evenmin te verwaarlozen.

Velen vragen zich af of het mogelijk is een proef op te stellen die met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan vaststellen wie over de juiste kwaliteiten beschikt om een welbepaalde studie aan te vangen, en wie niet. Bovendien biedt zo'n toelatingstest geen enkele garantie op geslaagde examens. De slaagsijfers in eerste kan liggen in de richtingen burgerlijk ingenieur en burgerlijk ingenieur-architect, waar er al zo'n prof georganiseerd wordt, nog altijd niet ontzettend hoog. Volgens de recentste sifers, die al van 1992-1993 dateren, gaan burgies en archies met respectievelijk 67,5 en 60 procent wel boven het gemiddelde van 47 procent voor de ganse universiteit, maar toch slaagt nog altijd een derde niet in de eerste kan. De studenten zien eerder een oplossing voor dit probleem in een verdere uitbouw van het monitaraat en van de studiebegeleiding in het algemeen.

Nieuws

De nota somt ook tien mogelijkheden op om iets te veranderen aan de instroom (zie kader). Daarbij worden ook behoorlijk radicale scenario's in rekening genomen, zoals een al dan niet gewogen loting of een doorbreken van de omnivalentiewet voor sekundair onderwijs. Dat zou het geval zijn als men alleen abiturienten uit bepaalde richtingen tot de unief toe zou laten. Daarnaast komen ook de maatregelen aan bod die de voorkeur van de studenten wegdragen: een verbetering van de studiekeuzebegeleiding door het PMS, eventueel gekoppeld aan een niet-bindende maar wel verplichte oriëntatieproef voor de eerste kandidatuur. Nogmaals de nota: "De vrijblijvende oriëntatieproef stelt zich tot doel voor de eerste kandidatuur de abiturient een beter inzicht te geven in eigen kunnen en kunnen, met het oog op een meer bewuste en gefundeerde studiekeuze."

Het minste wat je van het dokument in kwestie kunt zeggen is dat het geen nota is over een algemeen toelatingstest. Men mag aannemen dat de uitleg van de rektor tijdens het interview ten behoeve van de lezer van Het Laatste Nieuws enigszins 'aangepast' werd. Toch blijft de vraag waarom rektor Oosterlinck dit werkverslag gebruikt om zijn persoonlijk standpunt te illustreren. Dat was alleszins niet de bedoeling van de werkgroep, en evenmin stemt de door hem voorgestelde maatregel overeen met hun objectieve conclusies.

Bart Eeckhout

Is een eerlijke toelatingsproef haalbaar?

Psycholoog Piet Janssen: "Ik treed de rektor bij"

De hevigheid van het politiek-ideologische debat omtrent de democratische aanvaardbaarheid van een algemene toelatingsproef aan de universiteiten, wordt een andere kwestie wel eens over het hoofd gezien: de puur technisch-wetenschappelijke haalbaarheid van zo'n proef. Of, om de woorden van de rektor in vraag te stellen: is het werkelijk mogelijk om van tien tot twintig procent van de eerstejaars met zekerheid uit te maken dat ze nooit zullen slagen? Professor Piet Janssen, die zich als psychodiagnosticus reeds jaren met deze materie bezighoudt, meent van wel.

Over de predictieve waarde van examens, testen en proeven allerhande is in de psychologische en sociologische literatuur reeds uitvoerig gediscussieerd. Zo zijn psychologen en pedagogen al tientallen jaren naarstig op zoek naar criteria om een zo eksakt mogelijke voorspelling te maken van het al dan niet slagen van eerstejaarstudenten. Reeds in 1981 meende Paul Wouters (UIA) dat bijvoorbeeld intelligentie op zich helemaal niet beslissend is voor de kans op slagen in het hoger onderwijs. Wanneer bijkomende persoonlijkheidsproeven worden afgenomen om uit te maken wie als kandidatuurstudent kan afgeschreven worden, kan de foutenmarge enigszins verkleind worden. In 1987 toonde professor Stinissen (KU Leuven) echter aan dat dan nog vierendertig procent van de afgewezen ten onrechte zouden geweigerd worden.

IQ

Professor Piet Janssen (KU Leuven) daarentegen is er van overtuigd dat het mogelijk is om enkel aan de hand van het IQ een adekwaat onderscheid te maken tussen toekomstige 'mislukkers' en toekomstige geslaagden. Hiermee treedt hij rektor Oosterlinck bij in zijn uitspraak van vorige week. "Het is inderdaad mogelijk om van rond de twintig procent van de ingeschreven studenten in de eerste kandidatuur met zekerheid te zeggen dat ze niet zullen slagen dat jaar," aldus Janssen. Hij verwijst in dit verband naar het onderzoek dat Marlies Lacante (KU Leuven) in 1981 heeft verricht.

Uitgaande van de matige correlatie (0,30) die er tussen intelligentie en studieresultaten bestaat, kan men weliswaar stellen dat een heel palet aan andere factoren — wiskracht, studiemethode, kwaliteit van de middelbare opleiding, prestatie-motivatie, interesse, enzovoort — medebepalend is voor het al dan niet slagen in het eerste

jaar.

Lacante ging echter de aard van (hun) verband na en kwam tot de vaststelling dat dat niet echt lineair is, met andere woorden dat er een knik zit in de grafische voorstelling ervan. (zie grafiek)

Konkreet komt het erop neer dat die sturing bij het behalen van een bepaald eindresultaat door andere factoren dan de zuivere intelligentie zich maar kan voordoen bij een groep van studenten van wie het IQ tussen twee punten (namelijk tussen een Ahto-skore van 41 en 54) is gelegen. De resultaten van de twee groepen van studenten die daarboven of daaronder liggen, dit wil zeggen de relatief 'dommere' en relatief 'slimmere', zouden dus wel voorspelbaar worden op basis van intelligentie alleen. Ruw geschat: wie niet over een bepaald IQ beschikt, maakt — motivatie of niet — geen kans, en bij wie hoger dan de bovengrens scoort, spelen externe fak-

Verstaat jij dat niet? Ook een te laag IQ zeker?

(foto Dirk Bernard)

toren ook minder een rol. Hier ligt voor Janssen dan ook een legitimering van de stelling dat het deel van de studenten (of aspirant-studenten) die zich op de onderste sporten van de intelligentieladder bevinden, met stellige zekerheid niet zullen slagen aan de universiteit. "Dat kan twee-entwintig procent van de huidige eerstejaars zijn, maar evengoed achtien of misschien nog wat minder, maar globaal genomen kan men stellen dat één vijfde van de eerstejaarstudenten echt niet in staat is om met succes een jaar aan de universiteit door te komen."

Schoentje

Op basis van de hypoteses van Janssen kan men vanuit louter technisch oogpunt rektor Oosterlinck niets in de weg leggen.

Maar Janssen nuanceert: "Ik sluit wel niet uit dat van de duizend afgekeurde gevallen er één of twee onterecht zijn." En daar begint het aloude schoentje natuurlijk opnieuw te wringen. Immers, wanneer men in overweging neemt dat elk jaar vijftigduizend jongeren hun kans willen wagen om aan de unief te studeren, dan betekent dat dat — nogmaals: jaarlijks — aan vijftig tot honderd van hen ten onrechte een universitair diploma is ontzegd. Janssen bagatelliseert die foutenmarge van 0,1 of 0,2 procent door te stellen dat "we dan op eenzelfde nivo van nauwkeurigheid zitten als hetgeen men hanteert bij besluit na deliberatie door de examencommissie op het einde van de eerste kandidatuur." Maar Janssen vergeet er evenwel bij te vermelden dat studenten die hierbij afgekeurd worden voor het volgende jaar, hun kans opnieuw kunnen wagen en dan misschien wel slagen omdat ze, om maar één

WAT WIL DE REKTOR?

diskrimineert tussen toekomstig geslaagden en bij voorbaat mislukten. Die aanwezigheid zelf van zo'n makkelijker te verschuiven aanvaardingscijfer — bijvoorbeeld de twintig procent die Janssen met Oosterlinck vooropstelt — kan al snel aanleiding geven tot manipulatie ervan in functie van één of ander pijnlijk vergrotingstekort. In ieder geval houdt de invoer van een bindende toelatingsproef op zich reeds het gevaar in dat de proef gebruikt gaat worden bij besparingsmaatregelen, precies omdat hij voorziet in een criteriumwaarde aan de hand waarvan men minder controleerbaar en minder opvallend kan diskrimineren.

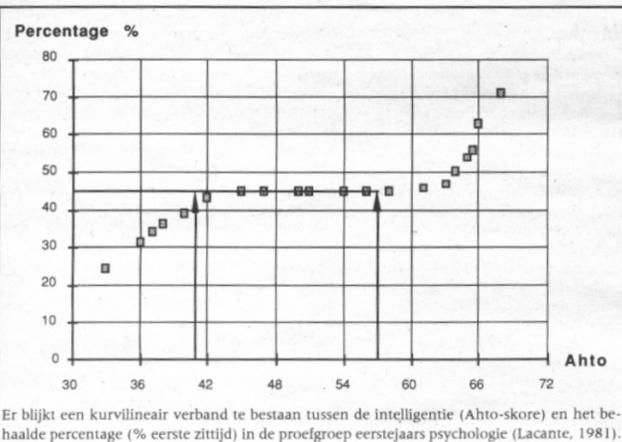
Daarbij komt nog dat een toelatingsproef, zelfs in het geval dat deze perfect predictief zou zijn, ook onrechtstreeks toch nog onrechtvaardig kan werken. Het is immers niet ondenkbaar dat zo'n bindende proef jongeren ontmoedigt en zelfs afschrikt om universitair onderwijs aan te vatten. Het ligt tevens voor de hand dat die ontmoediging, in de zin van 'ik zal toch wel niet slagen in die proef', het eerst zal toeslaan bij jongeren die uit een sociale context komen waar universitair onderwijs niet evident is en ook niet aangemoedigd wordt, maar die toch het potentieel bezitten om het er met succes van af te brengen. Ook vanuit die redenering zou een toelatingsproef dus een hele stap terug betekenen in de strijd om de democratisering van het onderwijs.

Precies omwille van de tot nu opgesomde nadelen lijkt het voorstel dat de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) aanhangt, een redelijk alternatief: gebruik de proef niet als een selectie-instrument, maar beschouw de uitslag ervan als een oriënterend advies in een uitgebreid kader van studiekeuzebegeleiding. In dat geval wordt het bovendien mogelijk om na te gaan of de proef inderdaad zo akuraat zal zijn als Piet Janssen meent te weten. Het spreekt voor zich dat zo iets bij een bindende selectieproef logischerwijs uitgesloten is. De studenten die werden afgewezen, zullen immers nooit de gelegenheid krijgen om het door de proef aangevoerde oordeel over hen te ontcrachten.

Tom Michielsens

LECO COPY

Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

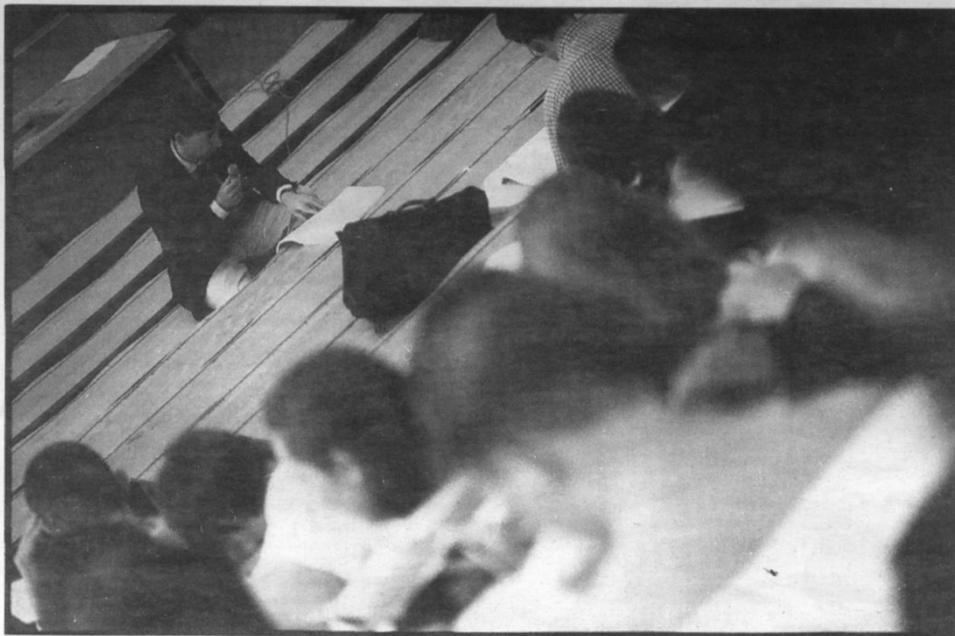
Pijnlijk

Een ander gevaar schuilt in het feit zelf dat men zich gaat bedienen van een kritische waarde aan de hand waarvan men

ALBATROS

Boek nu nog je laatste TD of fuif van het academiejaar
Nog enkele data vrij.
BEL NU 075/45.09.30

Met zijn allen naar de universiteit

Doet hij dat thuis ook?

(foto Joris Vanden Houtte)

Waarom studeer jij rechten, je buurman wiskunde en iemand anders gewoon niets? Waarom gaat de ene naar de universiteit, en de andere naar de fabriek? Geeft individueel talent hier de doorslag, of blijkt de sociale achtergrond de doorslag te geven? En hoe kan een oriëntatie- of selectieproef hier corrigerend werken?

Van de zeventigduizend kinderen die jaarlijks hun schoolloopbaan beginnen, komen er volgens een Oesorapport uit 1992 uiteindelijk eenendertig procent terecht aan de universiteit. Slechts achttien procent hiervan behaalt een universitaire diploma. Waarom kiest iemand voor de universiteit en welke sociale factoren bepalen die keuze? Volgens professor Verhoeven (in 'In de buitenbaan...nog steeds?', D.Verhoeven en anderen., Leuven 1992) wordt de keuze voor universitair onderwijs in hoge mate bepaald door de vooropleiding en niet in de eerste plaats, zoals velen denken, door de sociale klasse waaruit men afkomstig is. Hoewel alle afgestudeerden van het middel-

baar onderwijs — behalve die uit het beroepsonderwijs — formeel gezien gelijke kansen hebben om deel te nemen aan universitair onderwijs, blijkt dat sommige richtingen (zoals latijn en wiskunde) systematisch naar een universitaire opleiding leiden. Andere richtingen, voornamelijk technische, leiden van de universiteit weg. Slechts vijf procent van de studenten uit het technisch middelbaar onderwijs zet de stap naar de universiteit. Achteraf slaagt slecht tien procent hiervan in het eerste jaar.

Ouders

Toch is er een verband, zij het indirect, tussen de opleidingskeuze in het hoger onderwijs en de sociale klasse waaruit de student afkomstig is. De keuze voor de middelbare schoolopleiding gebeurt in belangrijke mate door de ouders. Ouders uit hogere sociale klassen sturen hun kinderen naar zogenaamde 'sterkere' richtingen van het algemeen secundair onderwijs, voornamelijk de Latijnse richtingen. Aangezien de doorstroming tussen deze 'sterkere' secundaire opleidingen groter is dan die van de

'zwakkere' opleidingen, zijn studenten uit de hogere inkomensklasse beter vertegenwoordigd in de universiteit.

Professor Nonneman (in 'Dragen ingangstoetsen voor hoger onderwijs bij tot de billijkheid en efficiëntie' in 'Van secundair naar hoger onderwijs, Garant, Leuven, 1993) onderkent nog andere factoren die bepalend zijn voor de keuze van een universitaire opleiding. Zo blijkt een belangrijk element in de keuze voor universitaire studies de zogenaamde opportuniteitskost van de studie te zijn: terwijl men studeert heeft men geen inkomen. Voor een aantal gezinnen is deze opportuniteitskost te belangrijk zodat zij niet kunnen overhaald worden deel te nemen aan het universitair onderwijs. De compensatie van de studiekost via beurzen en kinderbijslag, en zelfs een volledige financiering van de kosten van de universitaire opleiding, is voor hen onvoldoende.

Het positieve element aan de subsidiëring van hoger onderwijs is, volgens Nonneman, dat het gezinnen voor wie de opportuniteitskost niet te veel doorweegt,

aanzet tot de consumptie van hoger onderwijs. Een tweede doorslaggevende factor is de financiële risikobereidheid van een gezin. Een gezin met een laag inkomen zal pas bereid zijn de universitaire studies van de student te financieren indien de slaagkansen hoog zijn en de financiële risico's laag. Bij gezinnen met een hoog inkomen zal het mislukken van de student in zijn studies financieel minder doorwegen. Nonneman wijst hier op een negatieve correlatie tussen talent en inkomen: hoe lager het gezinsinkomen, hoe groter het talent van de student moeten zijn om dezelfde slaagkansen te hebben.

Dit laatste element wordt door Walter Nonneman aangegrepen om te pleiten voor een bindende selectieproef. Het slagen in een opleiding wordt voornamelijk bepaald door de verworven kennis en vaardigheden. Aangezien het talent bij de studenten uit de lagere inkomenscategorie aan de universiteit groter is dan het talent bij de hogere inkomenscategorie zal een ingangsexamen voornamelijk de opbeukwame studenten uit de hogere inkomensklasse elimineren. De oververtegenwoordiging van de hoge inkomensklasse en de ondervertegenwoordiging van de lage inkomensklasse wordt hierdoor enigszins gecorrigeerd. De samenstelling van de groep beginnende studenten zal democratischer zijn, aldus Nonneman. Door het verminderd studentenaantal zal men de vrijgekomen financiële middelen kunnen gebruiken om een herverdelend stelsel van studie-inkomen op te zetten. Studenten uit lagere inkomenscategorie zullen een inkomen ontvangen dat tegemoet komt aan de opportuniteitskost. De drempel naar het universitair onderwijs zal op die manier verlaagd worden.

Annemie Deckx

WAT WIL DE REKTOR?

Verklarende index: oriënteringsproef en toegangsexamen

In het Belgische onderwijsstelsel heeft in principe iedereen die in het bezit is van een diploma secundair onderwijs toegang tot het hoger onderwijs. Dat is in één zin de fameuze omnivalentiewet. Uitzondering hierop is de opleiding burgerlijk ingenieur. Wil men deze studie aanvatten dan moet men een toegangsexamen of ingangsexamen afleggen. Iedereen die deze proef met succes aflegt, kan de opleiding aanvatten. Zo'n *ingangsexamen* zal in de nabije toekomst wellicht ingevoerd worden voor de kandidaat-geneeskundestudent. Over de modaliteiten van deze test is men het nog niet volledig eens. Men kan beslissen om een *numerus clausus* in te stellen. Dat betekent dat enkel die studenten die slagen in het toegangsexamen de studie geneeskunde kunnen aanvatten, net zoals bij burgerlijk ingenieur. Men kan daarbij ook nog een *numerus fixus* bepalen. Dan wordt vooraf vastgelegd hoeveel studenten de studie mogen aanvatten. Bijvoorbeeld: enkel de vijfhonderd studenten met de beste resultaten op het ingangsexamen worden dan toegelaten.

Een *oriënteringsproef* poogt te meten of een student geschikt is voor een bepaalde studie. Heeft hij de kennis, talenten en vaardigheden die vereist zijn om deze studie succesvol te doorlopen? De uitslag van een oriënteringsproef is niet bindend. Is de uitslag van de test wel bindend dan spreekt men van een *toelatingsproef*.

Er bestaat een algemene oriënteringsproef en een specifieke proef. Een algemene test meet of een student geschikt is om bijvoorbeeld universitaire studies aan te vatten. Een specifieke test meet of iemand voldoende capaciteiten heeft om een bepaalde richting, bijvoorbeeld Germaanse talen of natuurkunde, aan te vatten. Het afleggen van zo'n test kan verplicht worden voor alle studenten die universitaire studies willen aanvatten of fakultatief ingericht worden. Enkel die studenten die geïnteresseerd zijn, leggen dan een test af. (ad)

De rendabiliteit van een selectieproef

In België wordt het onderwijs gesubsidieerd door de overheid. Ons onderwijsstelsel is op zichzelf niet rendabel. Maar onderwijs is tegelijk een investering in de toekomst: dat betekent dat men nu uitgaven doet en inkomsten derft in de hoop deze in de toekomst te recupereren. Men onderscheidt dan ook twee soorten studiekosten: de maatschappelijke kosten — die vooral te maken hebben met de inrichting van het onderwijs — en de individuele kosten. Deze laatste omvatten de opportuniteitskost (terwijl men studeert kan men niet werken en heeft men dus geen inkomen), de persoonlijke kosten, en de psychologische kosten (een mislukkingstrauma bijvoorbeeld).

Bij de mislukking van de universitaire studie is het duidelijk dat kosten die door de overheid en het individu gemaakt werden niet meer gerecupereerd kunnen worden. Daarom pleit men wel eens voor het invoeren van een selectieproef. Dat betekent dat studenten die niet slagen in de proef geen universitaire studies kunnen aanvatten. Zo'n selectieproef heeft voordelen: men vermijdt maatschappelijke en persoonlijke kosten.

Professor Nonneman (Ufsia) berekende (in 'Dragen ingangstoetsen voor Hoger Onderwijs bij tot de billijkheid en efficiëntie?', in 'Van secundair naar Hoger Onderwijs', Leuven 1993) hoe selectief een toegangsexamen moet zijn opdat de maatschappelijke waarde van een systeem met toegangsexamen groter wordt dan ons huidige, open systeem. Opdat een selectiesysteem 'rendabel' zou zijn moet de test een voorspellend vermogen hebben van twee op drie deelnemers. Dat betekent dat een test met 66,6 procent juistheid moet kunnen voorspellen of iemand geschikt is om universitaire studies aan te vatten. Is de test minder correct dan zal deze maatschappelijke kosten met zich meebrengen. Het gaat dan vooral om de kosten die veroorzaakt zijn door de 'testimperfektes': een aantal studenten die wel voldoende talenten hebben om universitaire studies aan te vatten, zullen de test niet naar behoren afleggen en afgewezen worden. Dat betekent een kost: talent gaat immers maatschappelijk verloren. Hieraan kan verholpen worden door herkansingsmogelijkheden in te bouwen of de resultaten van de selectie niet bindend te maken. Een andere vraag die in deze economische redenering verloren gaat, is of een test met een onnauwkeurigheid van pakweg twintig of dertig procent wel maatschappelijk te verantwoorden is. (ad)

Heden rektorvisitatie

**oms vraagt een mens zich af...
 Waarom wachten onderwijs-
 beleidsvoerders telkens de lente
 af om lucht te geven aan onpopulaire
 maatregelen of voorstellen? Omdat ze
 liever in een bloeiende tuin dan in
 een krap buro belaagd worden door
 de nationale pers? Wellicht niet. Om-
 dat de studenten dan wel iets anders
 aan hun hoofd hebben dan oppositie
 voeren? Dat komt al dicht in de
 buurt. Het schot voor de studentenboeg
 van rektor Oosterlinck in verband met
 het algemeen toegangsexamen kwam
 hard aan. De reactie was navent.
 Vijftig studenten trotseerden de stu-
 diedruk en brachten donderdagmid-
 dag een onverwacht 'bezoek' aan het
 rectoraat. Zeg niet bezetting, maar
 rektorvisitatie.**

had het bericht van het verrassingsbezoek al in de voormiddag de BQB en het rektor-
 raat bereikt. Via een ommetje — sommige
 studenten kennen in de Hallen beter hun
 weg dan de 'Halbewoners' zelf — konden
 de dappere studenten alsnog binnendringen
 in het Heilige der Heiligen. Al snel wapper-
 de een studentikoos spandoek in de nok

examen of oriënterende proef kan veel
 sociaal leed besparen", terwijl het diezelfde
 woensdagmiddag op Studio Brussel alweer
 de richting opgaat van "persoonlijk ben ik
 voorstander van een algemeen toelatings-
 examen." Ook in de uitzendingen van
 Aktueel en Ter Zake op de BRTN hulde de
 rektor zijn voorstel in een waas van ondui-
 delijkheid.

Afval

Op de vraag of het wel pas geeft dat
 een rektor die als verkozenen toch deels
 namens de universiteit spreekt die hij ver-

studenten bedacht met de Pinocchio-cup.
 De prijs wordt uitgereikt voor de domste
 uitspraak van het jaar. Wie de wisselbeker
 — een houten Pinocchio-pop — driemaal
 in de wacht sleept, mag hem meteen hou-
 den. Ook Oosterlinck's voorganger profes-
 sor Dillemans wist de trofee eenmaal te
 veroveren.

Vervolgens installeerden de studenten
 zich knus in de vergaderzaal, speelden een
 spelletje kaart, riepen sympathiserende
 voorbijgangers binnen, bestelden broodjes
 kaas en ham bij Alma, ontvingen gastvrij de
 diverse TV-ploegen en luisterden naar de
 eigen zegebulletins op de radio. En toen de

Met haar rektorvisitatie alludeerde de Leu-
 vense studentenbeweging Loko op dat an-
 dere nieuwsfeit dat de KU Leuven in het
 centrum van de media-aandacht geplaatst
 had. De interne evaluatie in sommige fakul-
 teiten zou leiden tot het opschorten van de
 onderwijsopdracht van vijf professoren. De
 aktie van de studenten, die over dit gevolg
 van de evaluatie niets te beslissen hebben,
 was evenwel niet hiertegen gericht. Zij
 spraken intengedeel hun goedkeuring uit
 over het feit dat hun werk in de evaluatie-
 commissie blijikbaar ernstig genomen werd.
 Hun aktie van donderdag was gericht tegen
 de berichten over een dreigend algemeen
 toelatingsexamen. Daarom stelden zij een
 'eksterne commissie' aan die de rektor
 moest ondervragen over zijn precieze be-
 doelingen en die moest oordelen over zijn
 capaciteiten.

De Heer zal het ons vergeven

(foto Jan-Frans Lemmens)

van het universiteitsgebouw. De slogan er-
 op liet aan duidelijkheid niets te wensen
 over: "Alle koeien vrij, dolle rektor in de
 wei."

Negenennegentig

Rond twee uur verscheen rektor Oos-
 terlinck zelf ten tonele. Hij heette de bezo-
 kers "geen welkom, aangezien ze zichzelf
 uitgenodigd hadden," maar zag toch de
 grap van de stunt in. Hij antwoordde dan
 ook beleefd op de vragen van de in toega
 gehulde visitatiecommissie. Op de meest
 guitige ("Noem vijf Leuvense profen"), een
 instinkertje en op de meest venijnige vraag
 ("Heeft u met voorbedachten rade een per-
 sonlijk standpunt toegevoegd aan een offi-
 cieel KU Leuven-persbericht?"), verkoos de
 rektor evenwel te passen.

"Wat verstaat u onder een veilige toe-
 latingstest?", luidde de openingsvraag. De
 rektor maakte van de gelegenheid gebruik
 om zijn standpunt wat te milderen ten aan-
 zien van de studenten: "Een veilige toe-
 latingstest is een proef die in negenenneg-
 tig procent van de gevallen studenten die
 een kans maken aan de universiteit scheidt
 van hen die er geen kans maken. Alle twi-
 felgevallen moeten toegelaten worden. Ook
 moet het mogelijk zijn meermalen deel te
 nemen aan de test en moet er voor de niet-
 geslaagden eventueel een voorbereidend
 jaar komen, zoals bij de burgerlijk ingenieurs."

Verder had de rektor er goede hoop op
 "dat het in de toekomst mogelijk zou zijn
 om een toelatingstest te ontwikkelen met
 de vereiste hogere zekerheidsgraad."

Pinocchio

Eerder had de rektor in verschillende
 reakties in de pers twijfel gezaaid over zijn
 precieze bedoelingen. In het originele inter-
 view met Het Laatste Nieuws stelde hij "Ik
 ben resoluut voor een toelatingsexamen."
 Een dag later wordt dat in de Gazet van
 Antwerpen al afgezwakt tot "een toelatings-

tegenwoordigt, schermde de rektor met zijn
 recht op vrije meningsuiting: "Denkt u
 soms dat ik de koning ben? Ik wil een dis-
 kussie starten over een sociaal probleem.
 Dat kan niemand mij verbieden." Daarmee
 kon de commissie het stellen. Vooraleer de
 rektor weer op weg ging, werd hij door de

middag voorbij was, gingen de studenten
 één voor één weer naar huis, tevreden na
 een geslaagde aktie. Braaf namen ze al hun
 afval mee en verontschuldigen zich bij het
 personeel voor de overlast. Precisiebezetting
 heet zo iets

Bart Eeckhout

WAT WIL DE REKTOR?

De bedoeling van de aktie was om het
 ongenoegen van de studenten kenbaar te
 maken over de wijze waarop rektor Oos-
 terlinck het debat naar zijn hand tracht te zet-
 ten. Loko wilde nog eens klaar en duidelijk
 stellen dat er voor haar geen marge om te
 discussiëren is. Van studentenbeperving
 kan geen sprake zijn. Tussen twaalf en één
 drongen vijftig studenten steels het rektor-
 raatsgebouw binnen. Dat ging niet zonder
 slag of stoot, want op één of andere manier

COCKTAIL-PROVENCE
 Een Frans taalbad voor 18-23
 jarigen in de zonnige Provence
 2-14 september 96

Vraag info & brochure bij:
 KREATA/CREA-Langues
 Koning Albertlaan, 32
 3360 Korbek-Lo
 Tel.016/46.35.92 - Fax 46.35.96

Ook progr. van april tot sept.
 voor iedereen vanaf 18 jr

**VOOR EEN SCHOON
 MILIEU HEBBEN WE AL
 MEER VARKENTJES GEWASSEN**

MILIEURAMA
 maandblad van de Bond Beter Leefmilieu

JA, bezorg me

- een gratis proefnummer van Milieurama
- een jaarabonnement op Milieurama. Ik stort vandaag nog 650 frank op rekeningnummer 001-1475409-18 van de Bond Beter Leefmilieu vzw. Ik ontvang mijn eerste nummer in de daaropvolgende maand
- een steunabonnement op Milieurama. Ik stort vandaag nog 1300 frank op rekeningnummer 001-1475409-18 van de Bond Beter Leefmilieu vzw.

Naam:

Straat en Nr:

Postnummer: Gemeente:

Datum: Handtekening:

Stuur deze bon naar de Bond Beter Leefmilieu vzw,
 Overwinningstraat 26, 1060 Brussel, Tel. 02/539.22.17.

Rektor buist vijf profen

Rektor André Oosterlinck deed heel wat stof opwaaien door zijn uitspraken in Het Laatste Nieuws van dinsdag. 'Unief zet vijf profs op straat' klinkt erg drastisch. In werkelijkheid is er nog geen enkele beslissing genomen. Veto brengt u de ware toedracht van het verhaal.

Heel wat profen schrokken zich ongetwijfeld een hoedje toen ze dinsdagmorgen nog half slaperig op het radionieuws mochten vernemen dat hun rektor vijf van hun kollega's zomaar de bons gaf, en dat dan nog omdat ze - volgens Het Laatste Nieuws - 'een slecht rapport kregen in een evaluatie waarin' de studenten een belangrijke stem hadden'. Uitspraken als 'Dat is dan nog maar net van ondermoeders rokken en dat zal ons dan al eens de les komen lezen!' waren dan ook niet van de lucht in de universitaire koffiekamers. Volledig ten onrechte natuurlijk, want er is nog niemand op basis van de algemene onderwijsvaluatie op straat gezet.

Die algemene onderwijsvaluatie loopt nu, na een proefperiode in het academiejaar 1993-94, voor het tweede jaar in haar definitieve vorm. Het universiteitsdecreet van 1991 legde de universiteiten op te waken over de kwaliteit van hun onderwijs. De universiteit was er naar de zin van de studenten niet snel genoeg bij om die bepaling te verwezenlijken, en daarom beslisten de studenten om zelf maar een systeem van kwaliteitscontrole op te zetten. Het oorspronkelijke plan om elk jaar alle profen aan een evaluatie te onderwerpen was tegelijk te hoog gegrepen en onvolledig. Te hoog gegrepen omdat je onmogelijk van de studenten kan verwachten dat ze elk jaar een enquête over al hun profen invullen en omdat je onmogelijk van de profen kan verwachten dat ze al binnen het jaar hun hele cursus hebben herwerkt, mocht dat nodig zijn. Onvolledig omdat een prof en een vak nooit alleen staan, maar hun plaats hebben binnen het ruimere geheel van de opleiding, en omdat je, vóór je enquêtes op de mensen loslaat, moet weten wat je met je opleiding wil bereiken.

Vuil

Zodoende besliste de universitaire overheid om de Dienst Universitair Onderwijs (Duo) te belasten met de onderwijsvaluaties. Duo werkte een degelijk voorstel uit waarin niet alleen de profen, hun cursus en hun examens aan bod komen. Sinds het academiejaar 1994-'95 houdt elke opleiding om de vijf jaar een interne evaluatie van het ganse curriculum. Intern, omdat er ook externe evaluaties of 'visitaties' bestaan. Het schema van de interne evaluaties is afgestemd op het rooster van de externe visitaties, die de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) om de tien jaar organiseert, soms wel en soms niet in samenwerking met zijn Nederlandse tegenhanger, de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU). Afgestemd op het visitatierooster

wil zeggen dat de opleiding in het jaar vóór de visitatie een interne onderwijsvaluatie houdt ter voorbereiding van de visitatie, vijf jaar later en dus bijna midden tussen twee visitaties in nog eens, maar dan niet speciaal ter voorbereiding van de visitatie, en weer vijf jaar later nog eens, dan weer wel ter voorbereiding van de volgende visitatie.

Hoe verloopt zo'n evaluatie nu? Uiteindelijk evalueert de opleiding zichzelf, maar omdat je moeilijk met zijn allen — studenten, assistenten en professoren — rond de tafel kan gaan zitten, wordt de taak toevertrouwd aan een evaluatiecommissie. De voorzitter van die commissie wordt door de dekaan aangesteld, in overleg met de studenten. De commissie bestaat verder nog uit twee professoren, twee assistenten en twee studenten, die allemaal in overleg met de dekaan en de voorzitter van de commissie aangeduid worden. Een medewerker van Duo is adviserend lid van de commissie om ze, waar nodig, bij te staan. Alle leden van de commissie zijn tot geheimhouding verplicht, zodat niemand bang moet zijn dat zijn vuile was buitengangen wordt.

Rapport

Bij het begin van de evaluatie stelt de commissie een onderwijskundig referentiekader op. Dat referentiekader schetst een ideaalbeeld van de opleiding, waaraan de commissie de bestaande toestand kan toetsen. Het wordt voorgelegd aan de POK en eventueel in ruimer verband besproken. Het is duidelijk de bedoeling dat ieder die deel uitmaakt van de opleiding, zich achter dat ideaalbeeld kan scharen. Op basis van het referentiekader stelt de commissie dan een evaluatieproject op dat ook weer aan de POK wordt voorgelegd. Het evaluatieproject omschrijft wat waarvoor om bij wie zal bevestigd worden en hoe dat zal gebeuren. Essentieel in het project is de bevraging van de studenten over de vakken en de profen van het voorbije academiejaar, maar ook de profen en de assistenten hebben hun inbreng. Zelfs afgestudeerden — waar relevant — mensen uit de bedrijfswereld kunnen om hun mening gevraagd worden. Eigenlijk zijn alle middelen mogelijk die de commissie nuttig en nodig acht.

De resultaten van de bevraging worden in de commissie besproken en monden uit in twee verschillende rapporten. Het ene is een globaal rapport dat de resultaten van de gehele opleiding bespreekt. Het is openbaar en individuele resultaten van professoren komen niet aan bod. Het globale rapport wordt ook weer besproken in de POK. Het andere is een individueel rapport per docent en per vak. Dat wordt uiteraard niet openbaar gemaakt. De resultaten ervan — die uiteraard zowel positief als negatief kunnen zijn — vormen de basis voor een individueel gesprek van de commissie met de docent. Samen zoeken ze naar een oplossing voor eventuele problemen.

Rijst

Daarmee zijn we in de fase van de remediering en tegelijk in het tweede jaar van de evaluatie terechtgekomen. Die fase staat nog een beetje in de kinderschoenen, omdat de onderwijsvaluatie nu nog maar aan zijn tweede jaar toe is. De werkgroep

van de onderwijsraad die zich bezighoudt met het uitwerken van de procedures voor remediering onderscheidt — in een voorlopig advies aan de onderwijsraad — drie vormen van 'deficiënties'. Een eerste groep, tegelijk de meest in het oog springende, omvat de technisch-didactische kant van het onderwijs: wijze van lesgeven, kwaliteit van de cursusstof, de manier van examineren, en dergelijke. Zelfstudie, docenttraining, hulp of advies van kollega's of van externe onderwijsdeskundigen kunnen dergelijke problemen helpen oplossen. De tweede en derde groep omvatten verschillen in visie tussen de docent en de POK, over de concrete invulling van een vak en de voorkennis van de studenten, en over universeel onderwijs binnen de opleiding.

In het eerste geval kunnen problemen gemakkelijk voorkomen worden als de POK voldoende aandacht besteedt aan de vakbeschrijvingen of syllabi. Die zijn een soort contract tussen de POK en de docent. Als die twee het na onderling overleg eens kunnen worden over een bijstelling van de syllabus of over een andere uitwerking ervan door de docent, is het probleem van de baan. In het andere geval, als de docent een afwijkende visie heeft op het onderwijs in de opleiding, is onderling overleg in een konstruktieve sfeer aangewezen. Dat kan een verrijking betekenen voor de docent, de POK en de opleiding. Als de docent en de POK na ruime dialoog het niet eens kunnen worden, rijst de vraag of de docent in kwestie wel de meest geschikte is om het vak te geven. Maar zoals dat in de hele onderwijsvaluatie de bedoeling is, komt ook hier remediering op de eerste plaats.

Konklaaf

Wat is nu de invloed van de onderwijsvaluatie op de loopbaan van een prof? Voor iemand 'gewoon hoogleraar' is, de hoogste trap in een universitaire carrière, moet hij een aantal keren bevorderd worden. Daarvoor dient hij een dossier iff bij de beoordelingscommissie van zijn departement. Elk departement of op zijn minst elke fakulteit heeft zo'n commissie, die slechts bestaat uit gewoon hoogleraren, mensen dus die de hoogste trap al bereikt hebben (tenzij de departementsvoorzitter geen gewoon hoogleraar is). Het dossier dat de kandidaat indient, toont aan wat hij totnogtoe gepresteerd heeft op de drie gebieden van een academische loopbaan: onderzoek, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening. Hij vertelt de commissie

WAT WIL DE REKTOR?

dus welke artikelen en boeken hij al gepubliceerd heeft, welke docententrajningen hij al gevolgd heeft, of welke collega's hij al gedoceerd heeft.

Traditioneel hield de beoordelingscommissie vooral en eigenlijk uitsluitend rekening met onderzoeksprestaties, maar sinds de invoering van het 'onderwijsdossier' is het uitdrukkelijk de bedoeling dat de beoordelingscommissie ook daarmee rekening houdt. Als er in de richting van de kandidaat al een onderwijsvaluatie gehouden is — en hier komt dan de invloed van de onderwijsvaluatie —, wordt hij verondersteld ook zijn individuele evaluatierapport aan zijn onderwijsdossier toe te voegen. Hij is er niet toe verplicht, maar als hij het niet doet, maakt hij uiteraard geen goede indruk. En als de beoordelingscommissie het gewenst acht, kan ze zijn rapport trouwens altijd opvragen bij de voorzitter van de evaluatiecommissie.

Een universitaire loopbaan bestaat niet alleen uit bevorderingen. Om de vijf jaar moet de leeropdracht verlengd worden. De beoordelingscommissie beslist dan of een docent dezelfde vakken mag blijven geven. Dat was totnogtoe nauwelijks meer dan een formaliteit, de docent moet er niet eens een dossier voor indienen.

De beoordelingscommissie is slechts een adviesorgaan. Ze heeft dus geen beslissingsmacht. Haar advies gaat naar de dekaan, die het samen met het Gebu (de top van de universiteit) bespreekt, ter voorbereiding van het 'benoemingskonklaaf'. Op dat benoemingskonklaaf, eigenlijk een bijzondere academische raad (de academische raad zonder studenten en assistenten), worden alle dossiers besproken en wordt de uiteindelijke beslissing genomen. Dat konklaaf moet nog plaats vinden, naar traditie eind mei of begin juni. Er is dus nog geen man over boord.

Frank Ribbens
Jan Van Damme

Wat is er nu werkelijk aan de hand?

Het Laatste Nieuws schreef dat van vijf profen het contract niet verlengd zal worden. Dat is natuurlijk fout. De rektor bevestigde wel dat er bij de bespreking van de verlengingen van de leeropdrachten tussen het Gebu en de dekanen (zie hoofdartikel) enkele gevallen zijn opgedoken waar het nodig bleek de leeropdracht eventueel niet te verlengen voor één of meerdere vakken. Het gaat inderdaad om maximum vijf professoren, want de bijzondere academische raad kan natuurlijk alsnog beslissen de leeropdracht wel te verlengen.

Uiteraard is het niet opnieuw toewijzen van een vak een laatste redmiddel. Ook de rektor verkiest remediering en is vooral bekommerd om de kwaliteit van het onderwijs en het onderzoek aan de universiteit.

Een docent die één of meerdere vakken verliest, moet natuurlijk nog niet met pensioen. Een akseptverschuiving naar andere onderwijstaken of naar een meer onderzoeksgerichte loopbaan is per-

fect denkbaar. Voor sommige docenten is het ongetwijfeld eerder een zegen dan een vloek meer aandacht te kunnen besteden aan onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, dus van een universiteit die haar professoren straft is dan zeker geen sprake. In dat geval zijn het natuurlijk de kollega's-docenten die meer tijd moeten besteden aan onderwijs, want de vakken moeten nu eenmaal gegeven worden.

Het niet automatisch verlengen van een leeropdracht was eerder uitzonderlijk in de universitaire cultuur. Daar komt blijkbaar verandering in. Volgens de rektor heeft vooral bij verlengingen het onderwijsdossier sterk aan belang gewonnen. Bij benoemingen en bevorderingen speelt het onderzoeksdossier nog steeds de eerste viool, hoe wel ook daar het onderwijsdossier steeds meer aandacht krijgt. Op termijn ziet rektor Oosterlinck een evolutie naar een gelijke verhouding van beide.

(fr)
(jvd)

**Tikkantoor
Devano**

016/490.890

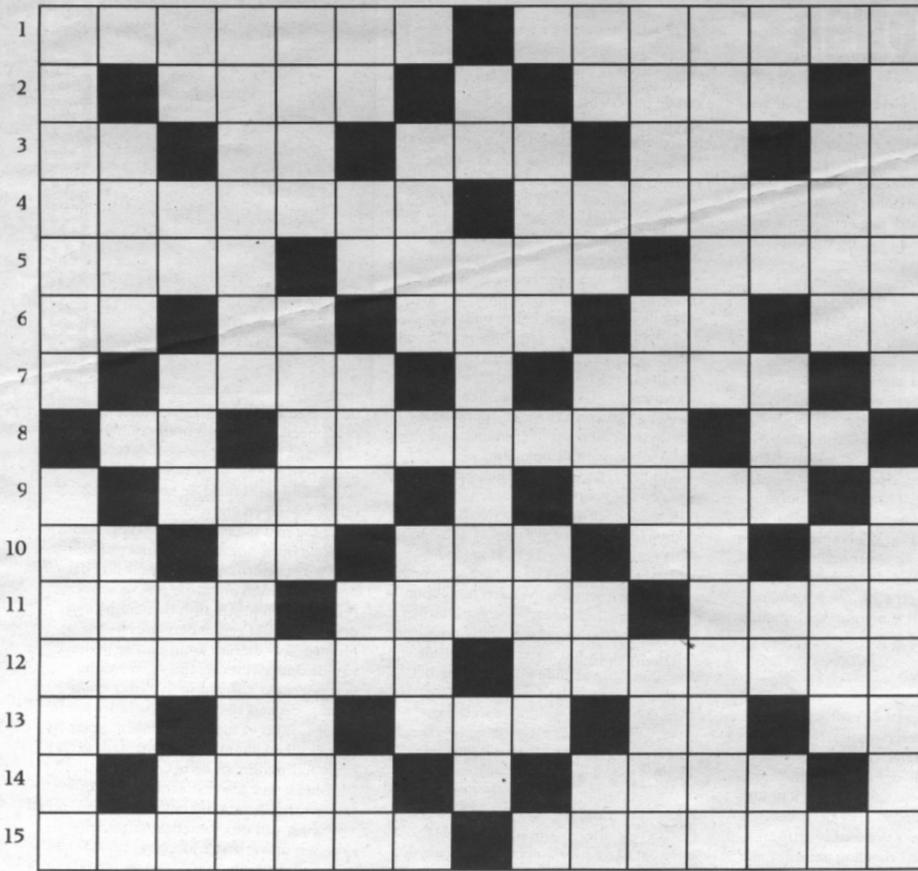
**Tekstverwerking Laserprinting ★
Lay-out Tekstnbreng**

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen, ...

**Gespecialiseerd in
wetenschappelijke materies
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring
T. & K. Van Nooten-Dehaes
Lodewijk van Velthemstraat 31
3020 Herent (Veltem-Beisem)**

LEGO COPY
Tienstestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Horizontaal — 1 Doorschijnende steen — Vurig 2 Onbegroeid — Dorsvloer 3 Pers. vnw. — Zangnoot — Blijk van genegenheid — Voorzetsel — Pers. vnw. 4 Gedrukt geschrift over een aktueel onderwerp — Afrikaanse staat 5 Groente — Melkprodukt — Kleurschakering 6 Lengtemaat — Bijwoord — Jong dier — Zangnoot — Havenonderdeel 7 Franse streek — Hoogst aangenaam 8 Kledingstuk — Het droevige, treurige — Zangnoot 9 Kameelachtige — Groot blaasinstrument 10 Kluitenbreker — Pers. vnw. — Luikse gemeente 11 Meisjesnaam — Lichaamsdeel — Deel van een schip 12 Fijne kunstgreep — Officier 13 Meisjesnaam — Zangnoot — Visserstuig — Bijwoord — Voorzetsel 14 Deel van een schaakspel — Smalle strook 15 Een persoon of zaak afbeelden — Kunstmatige slaap.

Vertikaal — 1 Snel Zelschip — Stad in Noord-Ierland 2 Jongensnaam — Lol 3 Pers. vnw. — Pers. vnw. — Wapen — Voegwoord — Paardekracht 4 Helder, fonkelend edelgesteente — Tijdelijk geheugenverlies 5 Middel om gedachten of gevoelens uit te drukken — Periodieke wisseling in een beweging — Zwitserse stad 6 Reeds — Getijde — Tijdperk — Dier — Neon 7 Koraleiland — Duitse stad 8 Deel van een kast — Term uit de goniometrie — Boom 9 Agendapunt — Wijnsort 10 Mansnaam — Bijbelse plaats — Deel van een schaakspel — Belgisch plaatsje — Wiskundige term 11 Zuiver — Stad — Slim, gewiekst 12 Italiaanse stad — Verlokken tot zonde 13 Lengtemaat — Muzieknoot — Open plaats in een bos — Voorzetsel — Rivier 14 Metaal — Europeaan 15 Duo — Vleesgerecht.

Door Filip De Keukeleere

berichten

Kringraad verkiest

Met het oog op de werking van het volgende academiejaar organiseert Kringraad verkiezingen. Op vrijdag 3 mei verkiezen we de nieuwe voorzitter, die de werking van Kringraad coördineert, en vier vertegenwoordigers voor de Onderwijsraad, één uit biomedische wetenschappen, één uit eksakte wetenschappen, één uit humane wetenschappen A en één uit humane wetenschappen B. We verkiezen dan ook een nieuwe Kringenkoördinator, wiens voorname taak zal zijn de kontakten met het stadsbestuur en de onderlinge coördinatie van de kringen te verzorgen. Kringraad denkt daarvoor aan iemand die reeds kringervaring heeft.

Kandidaturen met motivatie en CV moeten binnen zijn op het kantoor van Kringraad op dinsdag 30 april vóór 18 u. De kandidaten worden verwacht op de vergadering van vrijdag 3 mei om 19 u in MTC 00.16.

Meer inlichtingen over al deze vakatures kan je krijgen op het kantoor van Kringraad, 's Meiersstraat 5 te Leuven, tel. 016/22.31.09, KU Leuven 37.89, fax 016/22.01.03, Kringraad@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

Fotowedstrijd

De studentendiensten van de KU Leuven organiseren in samenwerking met Kultuurraad een fotowedstrijd die open staat voor zowel studenten van de KU Leuven, studenten van de Leuvense hogescholen als personeelsleden van de universiteit. Er zijn vijf onderwerpen vastgelegd: 1. studentenleven, 2. studeren, kollege volgen, eksamen afleggen, 3. practica, labo, wetenschappelijk onderzoek, 4. dingen die tipisch zijn voor een bepaalde richting, of 5. kotleven. De foto's moeten in zwart/wit en op een 13/18 cm-formaat ontwikkeld zijn. Inzenden kan

van 1 mei tot 15 november, iedere deelnemer moet foto's inzenden van 3 van de 5 categorieën, met een maximum van zes foto's. Foto's kunnen opgestuurd worden

naar Isabelle Van Geet, dienst studie-advies, Atrechtcollege, Naamsestraat 63. Vermeld naam, adres, studierichting en geboortedatum op de omslag. Schrijf achteraan op de

foto uw naam en voornaam en het nummer van de categorie waartoe de foto behoort.

Superclub Leuven ziet er vandaag stukken aantrekkelijker uit. Superclub, je home entertainment store in Super City, is volledig gefacelift. Voor al je cd's; T-shirts; dcc's; cd-i's; cd-roms; video's, Baywatch bijvoorbeeld; computerspellen; Internet-pakketten enzovoorts moet je vandaag meer nog dan vroeger bij ons zijn. Onze studentenkorting van 10%* blijft natuurlijk geldig. We zien je in onze omgebouwde winkel!

SUPERCLUB®
home entertainment store

*Uitgezonderd cadeauchèques, verhuur, concerttickets, gamestoelsetten en accessoires, niet cumuleerbaar met andere acties.

advertentie

God is een zwarte vrouw

In de kunst roept de naam van een vrouw twijfels op, tot men haar werk heeft gezien." Deze geveulegde woorden, afkomstig van de schilderes Artemisia Gentileschi (1593-1652), zijn vandaag nog even aktueel en illustreren de nog steeds bestaande vooroordelen ten opzichte van vrouwelijke kunstenaars en hun werk. Vraag maar eens aan de doorsnee Jan/An met de pet of hij/zij één vrouwelijke kunstenaar kan noemen. Het antwoord is in het beste geval Frieda Kahlo of Käthe Kollwitz. Om dat haat op te vullen en vrouwen een stem te geven in de kunstwereld, werd de vereniging 'Gynaika' in 1995 boven de doopvont gehouden. Zij organiseert een heleboel manifestaties, filmvertoningen en nu ook een reizen-tentoonstelling.

Het project is uniek in zijn soort, niet alleen vanwege de confrontatie tussen een vijftiental internationale en Belgische kunstenaressen, bekende en minder bekende namen, maar ook omwille van het werk zelf, dat niet los kan gezien worden van de context van de trein. Sceptici fronsen nu

ongetwijfeld de wenkbrouwen en zien de hokjesmentaliteit voor zich, die de uitgelezen valkuil vormt voor dit soort van groepenprojecten. Zij kunnen zich best ter plekke te begeven om zichzelf te overtuigen dat daar in dit geval niets van aan is.

Sinds in de jaren zestig de tweede rabi-ate feministische golf de kop opstak is er heel wat veranderd, ook in de vrouwenbeweging, en hebben vrouwen een — weliswaar nog zeer beperkte — stem gekregen in de — bij uitstek mannelijke — kunstwereld. En dit met veel meer humor, gevoel voor poëzie en toegankelijkheid dan sommigen ooit konden vermoeden. De Gynaikatrein is opgevat als één lang traject waar de bezoeker telkens in een uniek omgevormde wagon terechtkomt, die soms in niets meer op een trein lijkt. Hierin verschildt deze tentoonstelling grondig van het project rond fotograaf John Heartfield, wiens werk eveneens in een trein werd gepresenteerd. Daar werd de trein echter louter functioneel gebruikt, als een ruimte om foto's te eksponeren.

Koepee

Bij de tentoonstelling 'Zij-sporen' wordt de trein meer eer aangedaan. Elke kunstenaar mocht een wagon kiezen en

naar believen omvormen. Zo kom je ondermeer een koelwagon, een Duitse goederen- en postwagon en een treinwagon uit 1933 naar ontwerp van Henri Van De Velde tegen. Deze wagons werden niet lukraak gekozen maar vullen telkens het werk aan, dat in functie van de beschikbare ruimte werd gekreëerd.

Berlinde De Bruyckere koos voor een koelwagon, die onontbeerlijk is voor haar werk: zij vulde de ruimte met 'ijsmuren', waarin loden rozen werden ingevroren, een beeld waar je letterlijk en figuurlijk ijskoud van wordt. Twee internationaal gereputeerde kunstenaressen hebben hier hun allerlaatste (post mortem!) werk gepresenteerd, wat de tentoonstelling een ietwat luguber en sakraal karakter geeft. Helen Chadwick wou een Duitse goederenwagon uit de tweede wereldoorlog, waarin geveerpteerden vervoerd werden. Dat bleek, vreedzaam genoeg misschien, helemaal niet zo moeilijk te zijn aangezien praktisch alle Duitse goederentreinen die vandaag nog in gebruik zijn voor dat soort transport gebruikt zijn geweest. Een tijt in geel en zwart met Davidsterren en het opschrift 'Jude' is de enige aanvulling die zij in deze wagon nodig achtte. Het doet een mens stilstaan bij de sinische betekenis van 'onderweg zijn'.

Ook Chohreh Feyzou stierf tijdens de voorbereidingen van de tentoonstelling, maar zij liet duidelijke instructies na over de uitvoering van haar werk, dat op haar aanwijzingen gerealiseerd werd. De eerste-klassewagon is al een belevenis op zich. Het gaat hier immers om een ontwerp van Henri Van De Velde uit 1933, uitgevoerd in

verschillende houtsoorten en dik ribfluweel met Art Decolampjes in de senatorskoepee en prachtig afgewerkte deurgrepen. De sinistere datum van uitvoering (1933 is immers het jaar waarin Hitler aan de macht kwam en zijn 'Entartete Kunst'-politiek begon uit te voeren) wordt eksplicit aangevuld door het werk van Feyzou. De helft van de wagon werd volgestouwd met zwart geverfd zeegras, dat op een gigantische bos haar lijkt. Oorspronkelijk was het de bedoeling om echt paardenhaar te gebruiken, maar dat bleek financieel onhaalbaar. Het haar roept hier spontane associaties op met het afgeschoren haar van koncentraticampgevangenen, met dood en verval, maar is ook een zeer krachtig beeld met heel wat referentiepunten (denk bijvoorbeeld maar aan Samsen en Dellila). Haar koffers staan naast de trein, zij is vertrekkenklaar, altijd op weg, naar Nergenshuizen misschien?.

Armoe

Het 'reizende' aspect van de tentoonstelling werd ook in het kofsept vooropgesteld. Kurator Michel De Wilde ziet de vrouw als nomade, wiens doel het reizen op zich is, die dus nergens echt thuishoort. Dat heeft alles te maken met een sterk sociaal wijzigend vrouwbeeld, waar geen enkele rol nog definitief vastgelegd kan worden. De toeschouwer wordt geconfronteerd met een imaginaire reis doorheen de leefwereld van vijftien totaal verschillende vrouwen meegenomen, een kennismaking die vergemakkelijkt wordt door de sites van het project, meer bepaald de stations waar duizenden pendelaars dagelijks voorbijkomen. Studenten die dus huiswaarts, liefwaarts of blokwaarts trekken, kunnen hier een pitstop maken en deze verrassende tentoonstelling gaan bekijken, zeker omdat er op het vlak van moderne kunst in Leuven nog steeds armoe troef is.

Ann Bries

De Gynaikatrein stopt nog te Leuven (2-3 mei), Hasselt (4-5 mei), Luik-Guillemins (7-10 mei) en Maastricht (11-12 mei). 's Zondags kan je om 10u30 individueel deelnemen aan een rondleiding. Tel. 03/232.22.29.

Matt Mullican met "Under Hypnosis" in het Arenberginstituut

De kunstenaar op automatische piloot

In vrijdag 3 mei heeft in de Zuilenzaal van het Arenberginstituut de performance "Under Hypnosis" van Matt Mullican plaats. Rasta Rostelli-toestanden hoef je bij Matt Mullican niet te verwachten. De hypnose maakt de heren geenszins verwant. Het verschil is namelijk dat niet de toeschouwer maar Mullican zelf gehypnotiseerd wordt. Geen kermispektakel met sitroenvretende oma's dus. Wel spektakel rond een kunstenaar die in het diepste van zichzelf en andere dingen wil binnendringen om zijn honger naar kennis te stillen. Het is voor het eerst dat Mullican zijn hypnoseperformance toont in Europa. Tromgeroefel, ba-zuingeschal en: 'Komt dat zien!'.

Matt Mullican (Santa Monica, Californië, 1951) is al geruime tijd bezig de wereld op zijn manier te ordenen. Het betreft daarbij zowel de observeerbare als de niet-tastbare wereld. Hij doet dit onder andere met behulp van een tekensysteem. Bij zijn inventarisatie laat hij zich inspireren door tekens die hij tegenkomt op vlaggen, verpakkingen, logo's van ondernemingen en piktogrammen. Hij schakelt deze aaneen tot enigszins begrijpelijke, maar vaak opzettelijk obskure rebussen. Deze symbolische vertalingen van de werkelijkheid zijn zijn onderwerp, zoals een ander een natuurstudie zou maken of een figuur zou schetsen. Mullican noemt zichzelf een realiste. Met de beeldtekens verwijst hij zowel naar de inhoudsloze materialiteit, als naar het subjectieve immateriële. Mullican wil daarmee het bewustzijn prikkelen. De symbolen zouden onze verbeelding, onze kollektieve dromen en individuele fantasmes moeten aanspreken. Mullican blijft dan ook de confrontatie met de werkelijkheid aangaan door zijn beeldtekensysteem 'in situ' aan te brengen. Zo verspreidde hij in 1993 in het Middelheimpark van Antwerpen, naar aanleiding van het kunstproject 'Nieuwe Beelden', een aantal granieten tegels met daarop zijn mysterieuze symbolen.

In zijn kweeste om de greep die de mensheid op zijn onderbewustzijn heeft verloren te herwinnen, maakt Mullican ge-

bruik van verschillende media. Met geavanceerde computertechnieken construeerde hij bijvoorbeeld een virtuele stad: het 'City Project'. Middels twaalf lichtboksen en een laserdisc-sekwentie worden beelden getoond van een reis door een imaginaire stad. Maar dit is slechts een latere ontwikkeling in het veelzijdige oeuvre van Mullican. Wat misschien minder geweten is, is dat performances een wezenlijk deel van Mullicans werkproces hebben uitgemaakt. Vooral dan in de jaren zeventig toen performances en body-art hoogtij vierden.

Trips

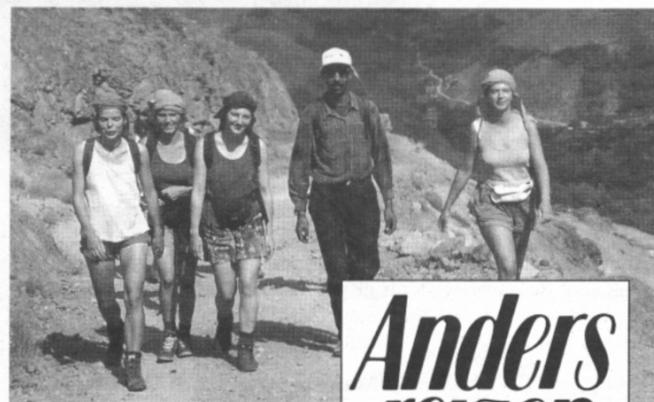
De hypnose is voor Mullican de ideale manier om zich te verplaatsen in denkbeeldige situaties, personen of zelfs voorwerpen. Zo maakte hij in het midden van de jaren zeventig imaginaire reizen 'Naar de hemel' en 'Naar de hel'. Hij trad binnen in schilderen, foto's en in de kerkertekeningen van Piranesi. De gebeurtenissen die hij beleefde, ervaart hij als reëel, lichamelijk en zinne-lijk. De kunstenaar kent zelf het verloop van de performance niet. Maar naar eigen zeggen heeft hij het volste vertrouwen in het onvoorspelbare. Tijdens de seances kan hij verschillende personages belichamen: het kind, de kunstenaar, de bejaarde die vecht tegen de dood. Mullican gebruikt de hypnose niet als een okkulte happening maar eerder als een wetenschappelijk experiment. Hij wordt daarbij begeleidt door een hypnotiseur die hem leiding geeft in het onbekende. Tijdens zijn 'trips' brengt Mullican verslag uit over zijn fiktieve avonturen of maakt hij schetsen. Een soort van 'écriture automatique' zeg maar.

De hypnose-performance georganiseerd door 't Stuc in samenwerking met het Brusselse Roomade ligt in het verlengde van wat Mullican in de jaren zeventig deed. De voorstelling zit echter professioneler en gesofistikeerder in elkaar dan twintig jaar geleden. De performance zal tevens op video opgenomen worden en later in verschillende buitenlandse musea vertoond worden. Mullican blijft dus evolueren, net als een wetenschapper die nooit tevreden is met de resultaten van zijn eigen experimenten. Of hij nu zijn eigenzinnige hiërogliefen gebruikt, een computer of hypnose-

sessies, zijn project om het denken, het onderbewustzijn, de wereld te begrijpen lijkt oneindig.

Bart Mollé

'Under Hypnosis' in de Zuilenzaal van het Arenberginstituut, Naamsestraat 96, op vrijdag 3 mei om 20.30 u, reserveren verplicht.

Anders reizen

AVONTUURLIJKE

JONGERENREIZEN

van 18 tot 28 jaar

wandelreizen - trekkings
rafting - canyoning - mountainbike
in Europa, Turkije en Marokko

Stuur mij de gratis brochure 'Jongerenreizen '96':

Naam :
Adres :

Refugiestraat 15 - 3290 Diest - Tel. (013) 33 40 40 - Fax (013) 32 16 08

VEIT

Hoe Wooster, des te woester

en teatergroep die ook films en video's maakt, waarin het teatermatige echter zeer sterk aanwezig is. Een contradictio in terminis? Nee, voor de Woostergroep een manier om eigentijds en experimenteel teater bij een breder publiek in gang te doen vinden. Op dit moment is de groep met drie recente producties te gast in het Brusselse Kaaiteater. Het Stuc haalde prompt haar videokollektie uit de kast en toont vier realisaties van deze ondertussen bijna legendarisch geworden teatermakers.

Het Newyorkse gezelschap bekleedt reeds 21 jaar een unieke plaats in de artistieke 'melting-pot' van de grootstad en ontstond in een tijd dat experimenteel teater voor de goegemeente nog een vies woord was. Tegelijkertijd leek toen alles mogelijk, vormvernieuwing was het toverwoord en happenings, performances en multi-media projecten zoals die van Fluxus swingden de pan uit. Eén van de weinige 'overlevenden' van deze periode is de Wooster groep, die haar naam ontleende aan de straat waar hun 'garage' gelegen is. Hun werkwijze verloopt al jaren volgens hetzelfde stramien: de kerngroep van spelers — waaronder William Dafoe, Spalding Gray, Jim Clayburgh, Kate Valk, Peyton Smith en de ondertussen aan

Aids overleden Ron Vawter — werkt zeer procesmatig, en verwerkt verschillende etnische invloeden van de lappendeken New York in het werk. Zij zappen als het ware doorheen de culturele verscheidenheid van hun leefwereld, en onder leiding van regisseur Liz Lecompte worden deze invloeden letterlijk en figuurlijk verknippt tot een elektronisch drama. Lecompte komt zelf uit de traditie van het 'participierend teater', o zo tipisch voor de jaren '60 en '70, maar buigt deze werkwijze volledig om, door de afstand tussen de acteur en het publiek via de video- of filmregistratie nog te vergroten. Dit maakt de confrontatie en betrokkenheid met de acteursprestaties er echter niet minder om: door een geraffineerd gebruik van verspringende beelden, een geluid- en beeldband die niet of nauwelijks op elkaar afgestemd zijn, dreigende close-ups en een versnipperd verhaal zonder afgebakend begin of einde visualiseert de Wooster groep haar kijk op de realiteit.

Verstilling

Kenmerkend voor deze aanpak is het grote gevoel van authenticiteit en betrokkenheid dat je als toeschouwer ervaart, hoewel je kijkt naar 'gemanipuleerde' en zelfs afstandelijke beelden. Dat is het duidelijkst merkbaar in 'Strange Space' (1993), een korrelige zwart/wit video die amper vier

minuten duurt en waarin je Ron Vawter te zien krijgt, genadeloos dichtbij gefilmd en begeleid door het gedicht 'Duineser Elegin' van Rainer Maria Rilke:

"Vreemd is het wel de aarde niet meer te bewonen
zich van nauwelijks geleerde gewoontes niet meer te bedienen
rozen, en andere tekens vervuld van belofte
niet langer de zin van een menselijke toekomst te geven
dat wat men was in oneindig behoedzame handen
niet meer te zijn: van zijn naam zelfs
zich te ondoen als een stuk gebroken speelgoed."

Vawter spreekt deze woorden rustig en met diepe stem uit, vervuld van de medikaliserende van zijn eigen lichaam. Hij rekent zelf af met zijn ziekteproces, afgewisseld met de kommentaar van de arts die zijn sonogram analyseert en bespreekt, alsof hij in tweeën wordt gespleten. Deze tweedeling vinden we ook in het beeld terug: de close-up van Vawter's profiel wordt doorsneden met beelden van ruimtevaart, de ruimte van het heesl speelt verstopperij in de gevangenis van zijn door Aids verzwakte lichaam. Het raster dat constant op het scherm wordt geprojecteerd werkt hierbij zowel versplinterend als unificerend. Het vormt het kader waarin zijn persoonlijk verhaal verteld kan worden.

'Rhyme 'em to death' (1994) sluit hier perfect bij aan, zeker wat betreft de quasi postmoderne vermenging van het persoon-

lijke en het algemene. Deze zwart/wit video, die de eerste prijs won op het San Francisco Film Festival, reconstrueert het proces uit Victor Hugo's 'Bultenaar van de Notre Dame' in de berechtiging van een geit. In de vijftiende eeuw werden vaak dieren opgevoerd in een soort heksenprocessen, en regisseur Liz Lecompte gebruikte dit gegeven als metafoer voor het lijdensverhaal van Kristus, inclusief doornenkroon en geseling. William Dafoe, die ooit schitterde als Messias in Martin Scorsese's 'Last temptation of Christ', overtuigt hier als de verdediger van het arme geitje, dat in een volstrekt chaotische finale op de brandstapel belandt. Een parodiëring van de bombastische Bijbelverfilmingen uit de jaren '40 en '50, een allegorie van het onschuldige slachtoffer in een wreedaardige rechtstaat, een verwijzing naar onrecht en onmacht, het zit er allemaal in en maakt het op zich vrij banale verhaal tot een waar epos.

Verloop

Een actuele visie op de dood, transcendentie en het "menselijk tekort" wordt gepresenteerd in 'Flaubert dreams of travel but the illness of his mother prevents it' (1986). Het gaat hier om een hallucinante, bewerkende van een verhaal van Flaubert, gebaseerd op het eeuwenoude verhaal over de bekoringen van St. Antonius. Gestueerd in een goedkope en vnzunige hotelkamer, zonder dialoog of andere klankband, spelen vijf protagonisten het drama van de visioenen van de veertiende eeuwse kluisenaar. De perverse fascinatie en angst voor de dood worden breed uitgesmeerd in een verstikkende atmosfeer van verstilde beelden zonder interactie of logisch verloop. Men is de gevangene van het eigen lichaam. Zelfdertijd is deze korte video een parodiërende hommage aan de film noir. Ingmar Bergman en surrealistische experimenten van ondermeer Luis Bunuel.

Tenslotte is er 'White Homeland Commando' (1992), eerst bedoeld als film maar gerealiseerd als video. Voor het verhaal werd scenarist Michael Kirby naar eigen zeggen geïnspireerd door politiefuiletons als 'Hill Street Blues' en 'Kojak'. Een onderzoek van vier politie-agenten, die infiltreren in een racistische organisatie, is de flinterdunne verhaallijn waarop een reeks van bedreigende actiescènes en statische beelden worden geënt. Ook hier bestaat er een bewuste discrepantie tussen beeld- en klankband, en kom je als toeschouwer terecht midden in een uitgesproken zin van een scène.

Verhalen met een duidelijk kronologisch verloop, een begin en een einde, zijn blijkbaar niet aan de Wooster groep besteed. Ze illustreren heel expressief hoe het 'allesomvattende verhaal' geen plaats meer heeft in onze samenleving: postmoderner kan het niet.

Ann Bries

Video's van de Woostergroep, op maandag 29 april in het Stuc. Inkom 150/100.

Het Vademecum voor studenten in Leuven wordt 20 en krijgt er een Engelstalig broertje bij

Het Vademecum voor studenten in Leuven is een unieke gids voor eerstejaarsstudenten KU Leuven, Katholieke Hogeschool Leuven en Groep T.

Het Vademecum bevat praktische informatie over studeren en leven in Leuven en besteedt veel aandacht aan het ruime verenigingsleven voor de Leuvense student. Verenigingen die vermeld willen worden in de 20ste editie van het Vademecum kunnen contact opnemen met Frank Ribbens van Kringraad op het nummer 016/22.31.09 of 32.37.89, per fax op 22.01.03 of via e-mail kr@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

Het nieuwe Engelstalige Vademecum is gericht op de talrijk aanwezige buitenlandse studenten in Leuven en wordt samengesteld door Portulaca, Nele Mariën, ☎ 016/32.33.95. Ook voor de adverteerder is er plaats. Voor beide publikaties belt u daarvoor met Patrick Staudt van Alfaset op 22.04.66, fax 22.01.03 of semafoon: 049/45.77.71.

Kringraad/Alfaset: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Fantasy & Science-Fiction Spellen in Leuven

Agenda

Woe 01/05 20 uur
MAGIC & other card games

Vrij 03/05 20 uur
SPELAVOND

Magic, boardgames, RPG, Blood Bowl

Vanaf 1 juli starten wij een
Warhammer 40K Campaign!
Inschrijvingen en inlichtingen:
016/29.29.84 of
016/44.79.18 (Chris)

The Lonely Mountain
Tienestr. 155 Leuven
Tel.: (016) 29.29.84

GRATIS demonstratie voor iedereen
ptas@lonmount.be

CULTUREEL CENTRUM LEUVEN

SPINNEN KUNT GE NIET OPEREREN

Drie Vingers

Regie: Katelijne Damen

Auditorium Minnepoort, maandag 6 mei 1996 om 20:00 u

CHESS

Ballet van Vlaanderen

Musical van Tim Rice

Schouwburg, dinsdag 30 april 1996 om 20:00 u

CULTUREEL
CENTRUM
LEUVEN

Stadsschouwburg: Bondgenotenlaan 21
Reservatie: 016/222.113

(advertentie)

zoekertjes

√ Gezocht: twee koten (ruim 77), zelfde gebouw, liefst gemeenschapshuis, tussen Diestestraat en Parkstraat, tot 6.500 fr., bevragen: Joris Cornhouts, Nobelstraat 1 of "Jim", Boogaardenstraat 58, in 't weekend: Joris: 013/33.51.20 of Ronny: 089/56.80.51

√ Bruno en Leen: was het afzuip of afzuig?

√ Vogelbekier zoekt meisje uit eerste kan Roma-maanse.

√ Helena, waar ben je toch gebleven?

√ Babs, wij zorgen voor een "stormachtige" fak- en perma-werking, nietwaar?

√ Merceelis is de moeite.

√ Waarom zouden mensen goed willen zijn?

√ Romania + afzuip = Orgie générale.

√ Un hombre sin nombre o un nombre sin hombre?

√ Nu te koop: Germania's bloemlezing van de literaire wedstrijd '96. Voor slechts 100 frank-skes. Bij o.m. Acco en Peeters (Bondgenoten-laan).

√ Romantiek is twee goudvissen.

√ Dit geloof kent verschillende oorzaken en één schitterend einde.

√ De literaire wedstrijd, nu ook mét teksten!

√ Sisi attention! Baraki a la baraka...

√ Melige Week is afgelopen jongens!!!!De nederige verliezer was Meneer Merlijn deze keer...duisternis ende hare beminlijke es-corteur: proficiat. Moge u kweken als konin-gen. Verder danken wij de heer The Knight voor zijn...

√ De bloemlezing, het boek bij de film.

√ Bereidwillige medewerking aan de Great Book of Nonsense. Makes you wanna feel. Makes you wanna cry. Makes you wanna blow the stars from the sky. I can't stand up. I can't cool down. I can't get my head up of the ground (janc head on).

√ Alles wat U al wekenlang wilde weten over de literaire wedstrijd...

√ Mét bladgoud op de kaft...

√ Wij willen marcheren voor onze leider.

√ Misschien iets om over na te denken bij het blokken: Veto zoekt voor volgend jaar sociaal geëngageerden, onderwijstheoretici, cultuurpipo's, professionele kringwerkers, zever-aars tout court, portrettrekkers (heel veel), overontwikkelden, kanttekenaren, kunst-schooldropouts, wikkids en nerds om jaargang 23 op poten te zetten. Komt dit profiel over en met het jouwe, spring dan eens binnen op 's Meiers 5. Loopbaan in de media verzekerd.

√ Eens en voor al: "leve de bloemlezing!"

√ Mogen we verder ook even melden dat XP de beste groep is die België de laatste jaren heeft voortgebracht? PS de drumster is nog vrij!!!

√ Dog eat Dog, eat your heart out! Vanaf mei te bewonderen: originele XP-T-shirts. Vla-min-genstraat 86 of Sint-Quintensberg 9. Voor die van Fuel moet je dan weer in de Blijde In-komst 26 zijn

√ Op kamp met 140 andere jongens die op jongens vallen en meisjes die op meisjes ver-liefd worden? Dat kan dit jaar op het enige homojongerenkamp in Vlaanderen, begin juli in Mol. Meer info over de inschrijvingen krijg je in gesloten, neutrale omslag via Wel Jong, Niet Hetero - Het Goede Spoor, PB 113, 3000 Leuven-3.

√ Vier jeanetten in een kamionet, wat is dat?

√ Een reizende kleerwinkel.

√ The Aisteam.

√ Haha.

√ Hans vult lijntjes.

√ Et maintient, un bon de la Wallonie.

√ Et maintient, une très bonne blague des Flandres.

√ Die smerige zet van de ontbijtkoeken was niet van F. wel van Willy the pimp.

√ Dat Martijn een van de meest begeerde vrijgezellen van de Germaanse is (was).

√ De groettes aan Olli, Joo't, Iris, Carine,

Lana, Evy, Mie-ke, Trai, Nadine, Els, Els, Els... en de rest als ik er mocht vergeten zijn.

√ Aan alle J. en L., nog vele jaren.

√ Lieve verbuier, private jokes are back!

√ Message personnel pour Anke: les bains turcs font blond!

√ Olivier doet de beste wensen voor de blok aan Parkstraat 70.

√ Steven B.: sorry voor donderdagavond. Blijkbaar was je al vertrokken toen ik aankwam. Heb ik het verkeerde uur genoeteerd?

√ A. uit A. in V.: ik ben zo droog als een ejuin.

√ En nu starten de roddels over A., A.!

√ A.A.?

√ De zwaargewonde P.M. uit T. biecht op: ik zelf ben nu ook niet onmiddellijk de meest morele mens.

√ Hoe is het trouwens met de onderbuik en het rechteronderbeen?

√ Mijn gehakt was ontdooid en dat was hele-maal de bedoeling niet. L. H.

√ In welk funerarium kunnen we je komen bezoeken?

√ Ceterum censeo, politionem delendum esse.

√ Veto aan Krira: sorry als N. jullie verschrik-kelijke beesten schrik aanjog met een uiterst barbaars 'koet koet koet'.

√ Ze vindt deze kreet heel lief.

√ Stomme b.

√ 't Schijnt dat F.B. obussen uitdeelt voor zijn campagne.

√ Mario, Herwig. De groeten van Hans. Lang geleden niet? Ik steek eens over naar Cité.

√ Bombi, j'ai revu les chiffres: 65 mètres aller, 12 retour. Tu crois qu'Aalders verdra le problème?

√ Ik sta op platte schoenen en dat komt mijn grootte niet ten goede. L. H.

√ Nieuw computervirus gesignaleerd: bepaalde programma's worden willekeurig vervangen door willekeurig andere programma's vanop de schijf. De enige remedie is het volledig for-matteren van de schijf en alles opnieuw in-stalleren. Het virus komt voor op alle platfor-men. De ergste aanvallen zijn evenwel geob-serveerd onder Windows: goedwerkende pro-gramma's werden vervangen door Microsoft software.

√ Variante waargenomen in het studentenmil-lieu: spelletjes worden vervangen door saae zakelijke hulpmiddelen.

√ Dat is niet zo erg als 'direkt' in plaats van 'onmiddellijk'.

√ Martijn G., Germanist, Vogelbekier zoekt meisje uit eerste kan Romaanse. (Help, wat was het zoekertje weer?)

√ Carpe diem noctemque (bij Veto ten minste).

√ Heel veel groettes en heel veel kusjes van de allerliefste hond op de wereld: Ablayne.

√ Etimologische noot voor de lezers: de naam blijkt iets Senegalees te zijn.

√ Bericht van de KGB: de rest van het gesprek hebben we niet begrepen, te intiem en te veel gefluister.

√ Te Koop: Inktjetprinter HP510. Anderhalf jaar oud. Vraagprijs 6000 frank. 's Meiersstraat 5, iedere namiddag, vragen naar Patrick of Tijl. In prima staat (de printer).

√ De beste groettes aan Martijn die nooit in de zoekertjes vermeld staat. Wij hebben absoluut geen medelijden en dus doen we nogmaals de allerbeste, uit het diepst van ons hart gewenste groettes aan Martijn.

√ Te Koop: Inktjetprinter HP510. Anderhalf jaar oud. Vraagprijs 5000 frank. 's Meiersstraat 5, iedere namiddag, vragen naar Patrick of Tijl. In goede staat (de-printer).

√ Peter, wanneer ga je nu die cd eens terug-brengen naar Valerie?

√ Welke Peter? Ik ken nogal wat Peters die een cd of 10 moeten terugbrengen.

√ ik.

√ Grote lulsurf en hete truffel: een gelukkigje verjaardag.

√ Manu, wanneer kom je nu 's die cd van Bowie terugbrengen? Peter.

√ Oef, Manu's zijn er niet zoveel. Maar toch: 't is de kleine.

√ Massaal boeken gaan kopen bij De Slegte. Knappe Valerie werkt daar nu. Hartelijk proficiat daarvoor. (Uit welingelichte bron.)

√ Te koop: ruime collectie teezakjes. Zich wenden bij A.F. Vanderkelenstraat 41.

√ De beste groettes aan Martijn.

√ Eindgeriek: 'doei doei'. En ze leefden lang, duffen veel en gelukkig. Het aantal kindertjes is onbekend.

√ Te Koop: Inktjetprinter HP510. Anderhalf jaar oud. Vraagprijs 100 frank. 's Meiersstraat 5, iedere namiddag, vragen naar Patrick of Tijl. In werkende staat (de printer).

LIDO
HEROPENT IN SEPTEMBER
IN GANS VERNIEUWDE ZAAL
NIEUWE UITBATING!
BOEK NU REEDS UW EERSTE FUIF
TEL. 016/22.67.15 of 46.33.30
GSM 075/77.39.69 of 45.09.30
FAX: 016/23.16.41

ICO COPY
Het "groene" copy-center van Leuven.
Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier.
Thesissen - Cursussen - Folders
Formaat A5 tot A2
ALLE inbindingen, Plastificeren tot A3
Snel - verzorgd - volledig afgewerkt
CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder.
van 9 u. tot 22 u. doorlopend.
zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
 3000 Leuven
 tel.: 016 - 23.70.30
 fax: 016 - 23.34.31

agenda & ad valvas

DOOR ANN BRIES

MAANDAG
 20.00 u **FILM** Rhyme 'Em to Death (geitenperspektief), White Homeland Commando (flikkenperspektief), Strange Space (Aids-patiëntperspektief) en Flaubert Dreams of Travel But the Illness of His Mother Prevents It (lijkenperspektief): videos van The Wooster Group, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

20.00 u **TEATER** De Stichting speelt 'Hun!', met Peter De Graef, Katelijne Verbeke en Koen Van Impe: een rake schets van een moeizame driehoeksverhouding, in Stadshouwborg, toeg. 400, org. KCLeuven.

20.00 u **VIDEO** Video's van en met de Wooster

Group, in Stuc, E. Van Evenstraat 2d, toeg. 150/100.

20.30 u **KONSERT** Beethoven Academie o.l.v. Philippe Herreweghe, Luc Bergé (hoorn), Weense orkestklank (Strauss, Schönberg, Schubert), inleiding: 19.45u (Rotonde), in PDS, toeg. 300/450/600, org. Beethoven Academie, 03/2263511.

20.30 u **KONSERT** Konsert Beethoven Academie: Schönberg, Strauss en Schubert, o.l.v. Ph. Herreweghe, in Aula Pieter de Somer, Deberiotstraat 24, tel. 03/226.35.11.

DINSDAG
 20.00 u **DEBAT** Debat: "Welke toekomst voor links": met ondermeer Ronny Thielen en Pieter Van De Kerckhove, in Maria Theresia College 00.16, toeg. gratis, org. Militant Links.

20.00 u **FILM** "Ooggetuigen", kortfilms en video's van L. Vandekeybus, A. Bongers en K. Van der Sype, in Stuc, E. Van Evenstraat 2d.

20.30 u **KONSERT** Bernard Focrocille speelt Bach, Cornet, Bulle op orgel, in St. Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, tel. 32.41.40.

WOENSDAG
 10.00 u **AKTIE** J.S. Akties tegen het nationaal-socialisme van de SP, doorlopend van 10:00 tot 20:00 u. Adres wordt bekend gemaakt via pamfletten, toeg. gratis, org. J.S. Leuven.

14.00 u **KONSERT** Opendedag Lemmens-instituut met doorlopende concerten door or-kesten, koren, ensembles en solisten, in Lem-

mensinstituut, Herestraat 53, tel. 23.39.67.

20.00 u **KONSERT** Keen Eyed + Jaune Tou-jours, in Jeugdhuus Sojo, 1 Meilaan 35, Kessel-Lo, toeg. 120/100, org. J.S. Leuven.

23.00 u **FUIF** Red Revolution Party, in Jeugdhuus Sojo, 1 Meilaan 35, Kessel-Lo, toeg. 100, org. J.S. Leuven.

DONDERDAG
EXPO "Zij-sporen", reizende tentoonstelling met werk van 15 vrouwelijke kunstenaars, van 10.30 tot 18 u, in Station Leuven, toeg. 200/100.

21.00 u **TEATER** "Macbeth", door Teater Plat-form Ad Hoc, tel. 23.84.27, in Predikheren-kerk, O.L.Vrouwstraat.

VRIJDAG
EXPO "Zij-sporen", reizende tentoonstelling met werk van 15 vrouwelijke kunstenaars, van 10.30 tot 18 u, in Station Leuven, toeg. 200/100.

12.45 u **KONSERT** Zirnitsa: 40-koppig kinder-koor uit Kiev o.l.v. Pavlo Meregine, in UZ Gasthuusgeb. Hal, Herestraat 49.

20.00 u **TEATER** "Een smaak van honing", K.T. De Nieuwe Margriet, in Auditorium Minne-poort, K. Albertlaan 52.

20.30 u **TEATER** Matt Mulligan: Publieke hypo-nese performance, in Zuilenzaal, Arenberg-instituut, Naamsestraat 96.

21.00 u **TEATER** "Macbeth", door Teater Plat-form Ad Hoc, tel. 23.84.27, in Predikheren-

kerk, O.L.Vrouwstraat.

ZATERDAG
 20.00 u **TEATER** "Een smaak van honing", K.T. De Nieuwe Margriet, in Auditorium Minne-poort, K. Albertlaan 52.

20.30 u **KONSERT** Orsecani & Ensemble Ritor-nello o.l.v. A. Malfiit speelt Monteverdi's "Selva Morale e Spirituale", in St. Kwintens-kerk, Naamsestraat, tel. 04.14.98.

ZONDAG
 15.00 u **DANS** Ballet-rectal door de Stedelijke Balletschool Antwerpen, in Auditorium Minne-poort, K. Albertlaan 52.

15.00 u **DANS** Ballet-rectal door de Stedelijke Balletschool Antwerpen, in Auditorium Minne-poort, K. Albertlaan 52.

MAANDAG
 u **VORMING** Kursus assertiviteit mannen: "Le-ren opkomen voor jezelf", acht avonden van 19:30 tot 22:30 u, in Elcker-Ik, K. Albertlaan 2, Kessel-Lo, tel. 32.05.51.

20.00 u **TEATER** "Spinnen kunt ge niet opere-ren", door Drie Vingers, in Auditorium Min-nepoort, K. Albertlaan 52.

20.30 u **KONSERT** Konsert Beethoven Academie: Schönberg, Strauss en Schubert, o.l.v. Ph. Herreweghe, in Aula Pieter de Somer, Deberiotstraat 24, tel. 03/226.35.11.

Ekonomika
 • 02/05 om 20.00 u: Zwanezang-kantus, info 32.57.84.

LBK
 • 29/04 om 20.00 u: Tweede voorlichtings-avond over studeren en werken in ontwik-kelingslanden, in LI 00.42.

Wina
 • 02/05 om 20.00 u: Voordracht: "Het mooie en het verwarrende aan chaos", door prof. Ch. Maes, in Celestijnenlaan 200 I, aud. 00.07.

Witte Raven: Mark Peeters over het bedrog van de maanlanding

"Ik dacht: als Eddy Merckx echt de tour wint en hij mag bij de koning komen en zo, dan zal de maanlanding ook wel echt zijn"

De Morgen van 23 april 1996 stond het al zwart op wit: De maanlanding was vals, aldus de illustere Raeliaanse beweging. Er is nooit iemand op de maan geweest. De ruimtevaartorganisatie Nasa heeft foto's en televisiebeelden van de mens op de maan vervalst. Alle beelden die zogezegd op de maan werden geschoten, werden in feite in filmstudio's op aarde gedraaid. In Leuven is Mark Peeters de autoriteit op het gebied van de maanlandingsontkenning. Mark Peeters is niet 's mans echte naam, maar een mijs van Mark Uyterhoeven en Bart Peeters. Mark Peeters wil ten allen prijze anoniem blijven en wil alleen telefonisch geïnterviewd worden. De maanlanding ontkennen is immers een gevaarlijke job.

Mark Peeters: «Ik bel vanuit een telefooncel waar iedereen mij kan bekijken zodat ze mij niets zullen doen.»

Veto: Wat zouden ze dan met u doen?

Peeters: «Doodschieten bijvoorbeeld. Ik zou niet de eerste zijn.»

Veto: Wat heeft u gestudeerd om bij de maanlanding uit te komen?

Peeters: «Ik heb vanalles gestudeerd. Ik heb les gekregen van VUB-rector Roger Van Geen, één van de meest bekende professoren die les geeft aan de burgerlijk ingenieurs. Van Geen heeft mij verteld dat één van de grootste technieken de X-stralenlaser zou zijn. X-stralen zijn vrij energetisch, daarmee zou je dus iemand vanop een afstand van tienduizend kilometer kunnen doden. Een X-straal gaat met de lichtsnelheid, maar het probleem is dat je met licht zit waardoor die X-stralen hun energie verliezen omdat ze de deeltjes in de lucht kapot maken. En dus is een X-straler alleen bruikbaar in de (lichtledige) ruimte. Alleen zegt Roger Van Geen, dat is onbruikbaar want je geraakt niet in de ruimte.»

Frimout

«Vorig jaar heb ik dat aan een aantal mensen verteld dat ik les heb gekregen van Roger Van Geen en de week nadien was Roger Van Geen dood.»

Veto: En daarmee bewijs je dat de maanlanding niet gebeurd is?

Peeters: «Nee, nee, ik kan nog een ander ding vertellen. Velghe, de directeur-generaal van de sterrenwacht in Ukkel heeft ooit gezegd: "als er ooit één Belgische astronaut komt, geef ik mijn ontslag". Toen het 1 april was en Dirk Frimout zogezegd in de ruimte hing, was die man dood.»

Veto: En Roger Van Geen en die Velghe zijn vermoord door de Nasa?

Peeters: «Kijk, de Nasa is een bedrijf van miljarden dollars. Als ge dus naar die lanseeringen gaat van Cape Canaveral dan kan je drie dingen zien. Een lansering tot in de wolken, ofwel tot achter de horizon, ofwel in 't donker. Er gaat dan een grote vlam in de lucht en die vlam verandert in een ster. Is dat een bewijs dat ze rond de aarde vliegen of dat ze op de maan zijn geweest?»

«En dat kost dus miljarden zogezegd om naar de maan te gaan. En je kan bewijzen dat het bedrog is, dus die mensen hebben miljarden ter beschikking om wat dan ook uit te halen.»

Veto: Op die manier kan je de oorlog in Vietnam even goed ontkenen.

Peeters: «Nee, nee, ik heb gesproken met Vietnamezen die hier geadopteerd zijn en die bevestigen dat al die napalmbommen

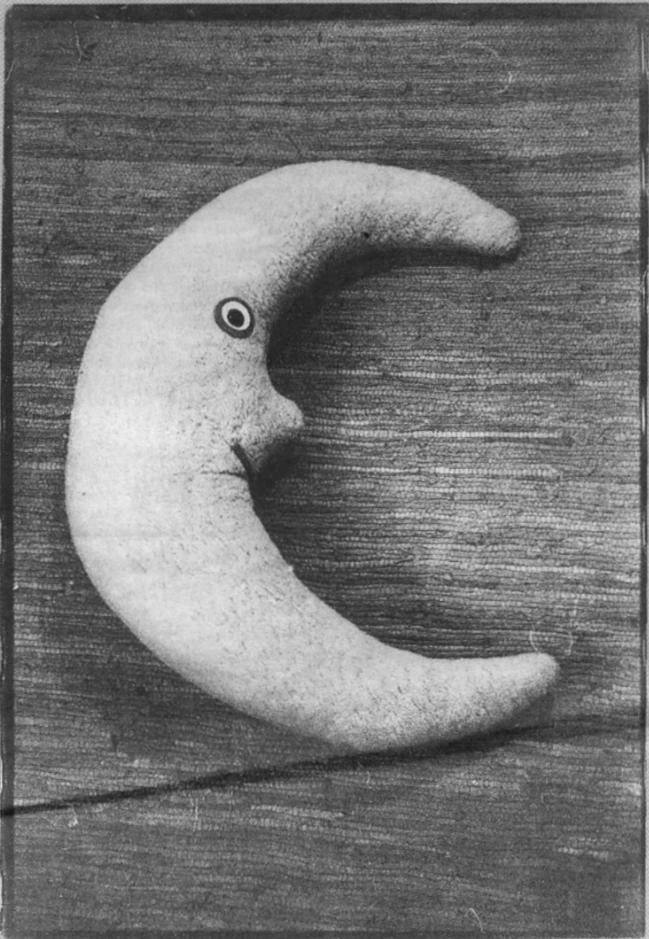
en die vlammenzee echt zijn. En wanneer was de Vietnamoorlog? Dat was in 1969. Dus op het moment dat de Amerikanen bezig waren hun geld te verkristen in Vietnam hebben ze gezegd: 'there's man on the moon'. Hebt ge ooit de film 'Apocalypse now' gezien? In die film, die een verwijzing is naar de apokalyps van het kristendom, komt de hoofdrolspeler (Martin Sheen) op zeker ogenblik bij de man die beweert dat

'tekens' uit te leggen en komplotten bloot te leggen. Wij hebben er zelf ook eentje gevonden. Die grote kettingbotsingen de jongste weken, waar hebben die plaatsgevonden?

Peeters: «Wel je had er eentje in Nazareth, waar Jezus geboren is, en dan ...»

Veto: Hola, wacht eventjes, Nazareth... Nasa...red...

Peeters: «Godverdoeme, hahahaha, miljaar, maar godverdomme! Maar dat is geni-

D'r is hier nog nooit een manneke geweest

(foto archief)

hij God is (Marlon Brando). En dan ontstaat een merkwaardig gesprek over ruimtevaart en hij zegt 'you can't travel in space'. En wat wil dat zeggen? »

Veto: Je kan niet in de ruimte reizen.

Peeters: «You can travel in space, wat wil dat zeggen? »

Veto: Jamaar wat is het nu, you can of you can't?

Peeters: «Ah voilà, dat is de vraag. Ik heb die film gezien op de Nederlandse TV en daar hebben ze vertaald "je kunt niet reizen in de ruimte" en ik heb die film gezien op de BRTN en dan was het "je kunt wel reizen in de ruimte." Ik heb dan geprobeerd om te horen wat hij zegt en je kan er niet aan uit of dat hij een t zegt of niet.»

Veto: Hoelang ben jij daar nu al mee bezig?

Peeters: «Ik ben daar twee jaar geleden mee begonnen. Ik heb dus gekozen voor Leuven als aktieterrein omdat 'Leuven' heel dicht bij 'leugen' ligt. Dat is maar een letter verschil, hé?»

Veto: In de afgelopen twee jaar heb jij ook een aantal pamfletten verspreid om zogenaamde

aal wat jij zegt. Dus heel die Nasa is opgezet als symbool van Nazareth, godverdomme ja, godmiljaar! (komt langzaam terug bij) Wacht eventjes, zijn jullie nu ernstig verder of niet of ben je aan het zeggen dat ik te ver ga?»

Veto: Ik zou het niet weten, maar iedereen heeft indertijd de maanlanding toch samen met de eindoverwinning van Eddy Merckx in de ronde van Frankrijk op televisie gezien?

Peeters: «Wacht ik zal 'ns iets vertellen over mijzelf. Ik was toen... (twijfelt)... ik was toen nog niet zo oud als nu. Ik heb toen gedacht, als Eddy Merckx na dertig jaar zonder Belgische eindoverwinning echt de tour kan winnen, dan zal de maanlanding ook wel echt zijn. En omdat Eddy Merckx echt is en die mocht dan bij de koning komen en zo, dacht ik als dat echt is, zal de maanlanding ook wel echt zijn. Toen geloofde ik dat nog allemaal. Maar later heb ik die lezing van Roger Van Geen bijgewoond die zei: "is allemaal zever en jullie zullen binnen twintig jaar nog wel

eens aan mij denken." En dat is blijven nazinderen.»

Veto: Geloof u in God? U verwijst toch dikwijls naar Jezus.

Peeters: «Wat is God hé, wat bedoel je daarmee? Ik heb een katholieke opvoeding gehad waarin ik gekonfronteerd ben met de hemelvaart enzovoort. En op een zeker moment hebben ze alles overboord gegooid en hebben ze gezegd "de hemelvaart bestaat niet, want waar zit Jezus dan als hij in de hemel zit? Op welke wolk zit hij?" Omdat er vliegtuigen waren heeft men uiteindelijk moeten zeggen: "de hemelvaart was bedrog". En dan kwam die zever van "maar nu hebben we echte ruimtevaart" Ik heb dus meer geloof in hemelvaart omdat we er tenminste voor kunnen zorgen dat het hier een hemel op aarde wordt. Dat is een veel realistischere utopie dan te zeggen dat we op de maan staan.»

Veto: Stel nu eens dat de Nasa een geste doet en jou een voorstel doet om mee te gaan naar de maan, kweste van je te overtuigen. Zou je dat aanbod aannemen?

Peeters: «Nee, t'neet waarschijnlijk laten ze dat ontploffen. In 1986 zijn er zeven astronauten gestorven. Er was één gewone leraar bij die niet behoorde tot de Nasa en die heette Christa. Ze hebben er dus gewoon een vrouwelijke Kristus van gemaakt.»

Veto: Vergeef het ons, maar soms kunnen we ons toch niet van de indruk ontdoen dat je er mee aan het zwenzen bent.

Peeters: «Ja, ja maar het probleem is dat ik dat van jullie ook denk! Ik ben niet iemand die met de mensen hun voeten speelt. Ik probeer altijd in eer en geweten de dingen die voor mij een absurde wereld zijn te zeggen. En natuurlijk is dat een probleem om dan nog geloofwaardig over te komen want de wereld waarin wij leven is absurd tot in een onvoorstelbare graad en dat komt door de technologie. De televisiemensen fantaseren er maar op los en die konstrueren beelden waarvan de kinderen van jongsafaan geloven dat het echt is.»

«Dat ruïneert mijn leven hé? (lachje) Ik spendeer ik weet niet hoeveel geld aan dat spel. Het zou dus vrij idioot van mij zijn om dat enkel te doen om met de mensen hun voeten te spelen. Maar Copernicus heeft heel zijn leven gezeverd dat de zon stilstand en de aarde rondraaide. Tweehonderd jaar nadien hebben ze de Franse revolutie gemaakt in funktie van Copernicus. Ik heb de ambitie om een soort Copernicus te zijn, dus binnen tweehonderd jaar gaan ze mij misschien zeggen dat ik gelijk had.»

Hemelvaart

Veto: Die rektor Roger Van Geen waarvan jij les hebt gekregen, heeft die nog andere mensen kunnen overtuigen?

Peeters: «Ja, ja, ik heb bijvoorbeeld gesproken met mensen van het VTK die zeggen dat mijn cijfers juist zijn. Je kan experimenteel maar vierduizend kilometer per uur halen. Maar om in de ruimte te geraken moet je 28.000 kilometer halen. En Dirk Frimout die zegt dat hij aan 28.000 kilometer rond de aarde vloog, dat kan dus niet. Ik heb het hem trouwens gevraagd op de boekenbeurs en hij heeft toen een bodyguard op mij afgestuurd.»

«Alle professoren van de VUB en de KU Leuven weten dat de maanlanding bedrog is. Ik geef honderduizend frank aan iemand die één prof vind die zegt dat de maanlanding echt is gebeurd, of die bewijst dat je sneller kan dan vierduizend kilometer per uur, of die bewijst dat 28.000 kilometer per uur verkeerd is. Ik heb zelf gebeld met de professoren Silverans, Pitts, Vandepitte, Van der Waeteren, Van der Veken en Gerlach (?). Alle zeven hebben ze de telefoon ingegoooid, ofwel hebben ze gezegd "u hebt gelijk maar ik kan dat niet bevestigen van de telefoon." Professor Van der Veken, dat is wel geen eksakte wetenschapper maar een man van filosofie, heeft er zelfs een schep bovenop gedaan. Hij heeft mij gezegd: "Er zijn meer bewijzen voor de hemelvaart van Jezus dan voor de ruimtevaart tot op de maan.»

Tom Michiels
Tijl Vanbrabant